

ВИПОМ АД

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината към 31.12.2015 г.

С НЕЗАВИСИМ ОДИТОРСКИ ДОКЛАД

Представяващ:

Гошо Георгиев

Съставител:

Теодора Трифонова

Одитор:

СОП „Ейч Ел Би България“ ООД

Видин, 29 февруари 2016 г.

„ВИПОМ“ АД ВИДИН

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2015 г.

Финансовият отчет за годината завършваща на 31.12.2015 г. от страница 1 до страница 48 е одобрен и подписан от името на "ВИПОМ" АД ВИДИН от:

Изпълнителен директор:

Гошо Георгиев

Съставител:

Теодора Трифонова

ДОКЛАД НА РЪКОВОДСТВОТО ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА
НА 31.12.2015 г.

Доказателствата на ръководството за дейността за годината завършваща на 31.12.2015 г. от страница 1 до страница е 22 одобрен и подписан от името на "ВИПОМ" АД ВИДИН от:

Изпълнителен директор:

Гошо Георгиев

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ към 31.12.2015 година

	Приложение	31.12.2015 г. BGN'000	31.12.2014 г. BGN'000
АКТИВ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	1.1.	3 327	3 509
Дълготрайни нематериални активи	1.2.	13	19
Активи по отсрочени данъци	1.3.	9	6
Общо нетекущи активи		3349	3 534
Текущи активи			
Материални запаси	1.4.	3 262	2 844
Текущи търговски и други вземания	1.5.	2 071	2 026
Данъци за възстановяване	1.6.		3
Пари и парични еквиваленти	1.7.	351	644
Общо текущи активи		5 684	5 517
Сума на актива		9 033	9 051

“ВИПОМ” АД ВИДИН
 ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2015 г.

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ към 31.12.2015 година - продължение

	Приложение	31.12.2015 г.	31.12.2014 г.
		BGN'000	BGN'000
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВ			
Собствен капитал			
Основен капитал	1.8.1.	299	299
Регистриран капитал		299	299
Резерв от планове с дефинирани доходи	1.8.2.	(23)	(21)
Резерви	1.8.2.	7 796	7 796
Финансов резултат	1.8.3	474	424
Натрупани печалби/загуби		424	418
Печалба/загуба за годината		50	6
Общо собствен капитал		8 546	8 498
Нетекущи пасиви			
Нетекущи провизии	1.9.	119	124
Общо нетекущи пасиви		119	124
Текущи пасиви			
Текущи финансови пасиви	1.10.		42
Текущи търговски и други задължения	1.11.	277	287
Данъчни задължения	1.12.	74	68
Задължения към персонала	1.13.	17	32
Общо текущи пасиви		368	429
Сума на собствен капитал и пасива		9 033	9 051

Приложенията от страница 7 до страница 48 са неразделна част от финансовия отчет.

Представяващ:

Гошо Георгиев

Съставител:

Теодора Трифонова

Одитор:

СОП „Ейч Ел Би България“ ООД

Дата на издаване на одиторския доклад: 29.02.2016 г.

ОТЧЕТ ЗА ДОХОДИТЕ за 2015 година

	Приложение	2015 г. BGN	2014 г. BGN'000
Приходи			
Нетни приходи от продажби	2.1.1.	2 839	3 373
Продукция		2 688	3 276
Услуги		3	2
Стоки		147	
Други		1	95
Финансови приходи	2.1.2.	2	6
Общо приходи		2 841	3 379
Разходи			
Разходи по икономически елементи		(3 097)	(3 710)
Използвани суровини, материали и консумативи	2.2.1.	(1 330)	(1 760)
Разходи за външни услуги	2.2.2.	(259)	(305)
Разходи за амортизации	2.2.3.	(209)	(227)
Разходи за заплати и осигуровки на персонала	2.2.4.	(1 252)	(1 381)
Други разходи	2.2.5.	(47)	(37)
Суми с корективен характер	2.2.6.	336	352
Балансова стойност на продадени активи (без продукция)		(65)	(28)
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършено производство		401	380
Финансови разходи	2.2.7.	(23)	(26)
Общо разходи без разходи за данъци		(2 784)	(3 384)
Резултат от освобождаване от нетекущи активи	2.2.8.		9
Печалба/загуба преди разходи за данъци		57	4
Разход за данъци			
Текущ данък	2.2.9.	(7)	2
Изменение за сметка на отсрочени данъци		(10)	(7)
		3	9
Печалба/загуба от продължаващи дейности		50	6
Печалба/загуба		50	6
		2015 г. BGN	2014 г. BGN
Основна нетна печалба на акция		0,17	0,01
от продължаващи дейности		0,17	0,01

Приложенията от страница 9 до страница 48 са неразделна част от финансовия отчет.

Представяващ:
 Гошо Георгиев

Съставител:
 Теодора Трифонова

Одитор:
 СОП „Ейч Ел Би България“ ООД

Дата на издаване на одиторския доклад: 29.02.2016 г.

“ВИПОМ” АД ВИДИН
 ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2015 г.

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД за 2015 година

Приложение	2015 г. BGN'000	2014 г. BGN'000
<i>Печалба/загуба</i>	50	6
<i>Друг всеобхватен доход</i>		
Акционерски печалби и загуби	2.3.1. (2)	(17)
	(2)	(17)
Общ всеобхватен доход	48	(11)

Приложенията от страница 7 до страница 48 са неразделна част от финансовия отчет.

Представяващи:
 Гошо Георгиев

Съставител:
 Теодора Трифонова

Одитор:
 СОП „Ейч Ел Би България“ ООД

Дата на издаване на одиторския доклад: 29.02.2016 г.

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ за 2015 година

	2015 г. BGN'000	2014 г. BGN'000
Парични потоци от оперативна дейност		
Постъпления от контрагенти	2 930	3 726
Плащания на контрагенти	(1 902)	(2 302)
Потоци за персонал и социално осигуряване, нето	(1 269)	(1 418)
Платени данъци (без корпоративни данъци)	(82)	(13)
Възстановени данъци (без корпоративни данъци)	105	156
Възстановени корпоративни данъци		9
Курсови разлики, нето	(4)	(4)
Други парични потоци от оперативна дейност	7	(33)
Нетни парични потоци от оперативна дейност	(215)	121
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Покупки на дълготрайни активи	(20)	(29)
Нето парични средства използвани в инвестиционната дейност	(20)	(29)
Парични потоци от финансова дейност		
Плащания по получени заеми	(42)	(56)
Платени лихви и такси по получени заеми	(16)	(16)
Нето парични средства използвани във финансовата дейност	(58)	(72)
Нето изменение на паричните средства и паричните еквиваленти	(293)	20
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	644	624
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	351	644

Приложенията от страница 7 до страница 48 са неразделна част от финансовия отчет.

Представяващ:

Гошо Георгиев

Съставител:

Теодора Трифонова

Одитор:

СОП „Ейч Ел Би България“ ООД

Дата на издаване на одиторския доклад: 29.02.2016 г.

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ към 31.12.2015 година

	Основен капитал	Резерв от планове с дефинирани доходи	Общи и други резерви	Натрупа ни печалби / загуби	Общо собствени капитал
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Остатък към 31.12.2013 г.	299	(4)	7 796	418	8 509
Промени в собствения капитал за 2014 г.	-	(17)	-	6	(11)
Друг всеобхватен доход	-	(17)	-	-	(17)
Акционерски печалби и загуби	-	(17)	-	-	(17)
Печалба / загуба за периода	-	-	-	6	6
Общ всеобхватен доход за 2014 г.	-	(17)	-	6	6
Остатък към 31.12.2014 г.	299	(21)	7 796	424	8 498
Промени в собствения капитал за 2015 г.	-	(2)	-	50	48
Друг всеобхватен доход	-	(2)	-	-	(2)
Акционерски печалби и загуби	-	(2)	-	-	(2)
Печалба / загуба за периода	-	-	-	50	50
Общ всеобхватен доход за 2015 г.	-	(2)	-	50	48
Остатък към 31.12.2015 г.	299	(23)	7 796	474	8 546

Приложенията от страница 47 до страница 48 са неразделна част от финансовия отчет.

Представяващ:

Гошо Георгиев

Съставител:

Теодора Трифонова

Одитор:

СОП „Ейч Ел Би България“ ООД

Дата на издаване на одиторския доклад: 29.02.2016 г.

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Наименование на предприятието
ВИПОМ АД Видин

Съвет на директорите
Председател
Гошо Цанков Георгиев

Членове
Иван Петров Ревалски
Красимир Андреев Кръстев

Изпълнителен директор
Гошо Цанков Георгиев

Съставител
Теодора Трифонова

Юристи
Рени Христова Дългнекова

Държава на регистрация на предприятието
РБългария

Седалище и адрес на регистрация
Гр. Видин ул. Цар Иван Асен II №9

Обслужващи банки
„Интернешънъл Асет” Банк – гр. Видин

Финансовият отчет е самостоятелен отчет на предприятието.

Брой служители
(общо средно за периода – 150 души)

Предмет на дейност и основна дейност на предприятието
Производство на помпи, помпени агрегати и резервни части за тях

Дата на финансовия отчет
31.12.2015 г.
Дата на съставяне **29.02.2016 г.**

Период на финансовия отчет – текущ период
Годината започваща на 01.01.2015 г. и завършваща на 31.12.2015 г.

Период на сравнителната информация – предходен период
Годината започваща на 01.01.2014 г. и завършваща на 31.12.2014 г.

Дата на одобрение за публикуване
29.02.2016 г.

Орган одобрил отчета за публикуване
Съвет на директорите, чрез решение вписано в протокол от дата 29.02.2016 г.

ИЗЯВАЕНИЕ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ

Дружеството води своето текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с всички Международни стандарти за финансово отчитане (МСФО), които се състоят от: Стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 01.01.2015 г. и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ И ПРИЛАГАНИ СЪЩЕСТВЕНИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИКИ

Промени в счетоводната политика

Дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и разяснения, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Комисията на Европейския съюз, които са уместни за неговата дейност. На дружеството не се е наложило да прави промени в счетоводната си политика за адаптиране приложението на всички нови и/или ревизирани МСФО, които са ефективни за текущата отчетна година, започваща на 01.01.2015 г., тъй като те или не се отнасят за неговата дейност и обичайния състав и характеристики на активите и пасивите му или през период не е имало обекти или операции, които са засегнати от промените в изменените МСФО. Ефектът от промените в МСФО за дружеството е единствено във въвеждане на нови и разширяване на вече съществуващи оповестявания и промяна в представянето на финансовите отчети, без това да се е отразило върху сумите, отчетени в тях. Към датата на одобрение за издаване на настоящия финансов отчет са направени изменения и подобрения в действащи стандарти, както следва:

Стандарти и разяснения, влезли в сила в текущия отчетен период

Следните стандарти и изменения към съществуващи стандарти и разяснения, издадени от Съвета за Международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от ЕС са влезли в сила за текущия отчетен период:

Изменения на различни стандарти “Подобрения в МСФО (цикъл 2011-2013)”, произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 1, МСФО 3, МСФО 13 и МСС 40) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки – приети от ЕС на 18.12.2014 г. (промените ще бъдат прилагани за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2015 г.),

Изменения на различни стандарти “Подобрения в МСФО (цикъл 2010-2012)”, произтичащи от годишния проект за подобрения в МСФО (МСФО 2, МСФО 3, МСФО 8, МСФО 13, МСС 16, МСС 24 и МСС 38) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки – приети от ЕС на 17.12.2014 г. (промените ще бъдат прилагани за годишни периоди, започващи на или след 01.02.2015 г.),

Изменение на МСС 19 “Доходи на наети лица” – Планове с дефинирани доходи: Вноски от наети лица – приети от ЕС на 17.12.2014 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.02.2015 г.).

Стандарти и разяснения, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезли в сила

Към датата на издаване за одобряване на този финансов отчет следните стандарти и изменения към съществуващи стандарти и разяснения са издадени от Съвета за Международни счетоводни стандарти (СМСС) и са приети от ЕС, но все още не са влезли в сила:

Изменение на МСФО 11 “Съвместни споразумения” – Счетоводно отчитане на придобиване на участия в съвместна дейност - приети от ЕС на 24.11.2015 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2016 г.),

Изменение на МСС 1 “Представяне на финансови отчети” – Инициатива за оповестяване - приети от ЕС на 18.12.2015 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2016 г.),

Изменение на МСС 16 “Имоти, машини и съоръжения” и МСС 38 “Нематериални активи” – Изясняване на допустимите методи за амортизация - приети от ЕС на 02.12.2015 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2016 г.),

Изменение на МСС 16 “Имоти, машини и съоръжения” и МСС 41 “Земеделие” – Земеделие: Плододайна растения - приети от ЕС на 23.11.2015 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2016 г.),

Изменение на МСС 27 “Индивидуални финансови отчети” – Метод на собствения капитал в самостоятелни финансови отчети – приети от ЕС на 18.12.2015 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2016 г.),

Изменения на различни стандарти “Подобрения в МСФО (цикъл 2012-2014)”, произтичащи от годишния проект за подобрения в МСФО (МСФО 5, МСФО 7, МСС 19 и МСС 34) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки - приети от ЕС на 15.12.2015г. (промените ще бъдат прилагани за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2016г.).

Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Ръководството, счита, че е подходящо да се оповести, че следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са вече издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), но все още не са одобрени за прилагане от Европейската комисия и съответно, не са взети в предвид при изготвянето на този финансов отчет. Датите на влизане в сила ще зависят от решенията за одобрение за прилагане на Европейската комисия.

Ръководството на дружеството очаква, че приемането на тези стандарти, изменения на съществуващи стандарти и разяснения няма да окаже съществен ефект върху финансовия отчет на дружеството в периода на първоначалото им прилагане.

МСФО 9 “Финансови инструменти” - (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2018 г.),

МСФО 14 “Разчети за регулаторни отсрочени сметки” - (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2016 г.),

МСФО 15 “Приходи от договори с клиенти” - (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2018 г.),

МСФО 16 “Лизинг” - (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2019г.),

Промени в МСФО 10 “Консолидирани финансови отчети” и МСС 28 “Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия” – Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие - (отложен за неопределено време),

Промени в МСФО 10 “Консолидирани финансови отчети”, МСФО 12 “Оповестяване на дялове в други предприятия” и МСС 28 “Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия” –

Инвестиционни дружества: Прилагане на изключения при консолидация - (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2016 г.),

Промени в МСС 12 „Данъци върху дохода“: Признаване на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2017 г.).

Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Ръководството, счита, че е подходящо да се оповести, че следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са вече издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), но все още не са одобрени за прилагане от Европейската комисия и съответно, не са взети в предвид при изготвянето на този финансов отчет. Датите на влизане в сила ще зависят от решенията за одобрение за прилагане на Европейската комисия.

Ръководството на дружеството очаква, че приемането на тези стандарти, изменения на съществуващи стандарти и разяснения няма да окаже съществен ефект върху финансовия отчет на дружеството в периода на първоначалото им прилагане.

МСФО 9 “Финансови инструменти” - (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2018 г.),

МСФО 14 “Разчети за регулаторни отсрочени сметки” - (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2016 г.),

МСФО 15 “Приходи от договори с клиенти” - (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2018 г.),

МСФО 16 “Лизинг” - (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2019 г.),

Промени в МСФО 10 “Консолидирани финансови отчети” и МСС 28 “Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия” – Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие - (отложен за неопределено време),

Промени в МСФО 10 “Консолидирани финансови отчети”, МСФО 12 “Оповестяване на дялове в други предприятия” и МСС 28 “Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия” – Инвестиционни дружества: Прилагане на изключения при консолидация - (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2016 г.),

Промени в МСС 12 „Данъци върху дохода“: Признаване на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2017 г.).

Текущи и нетекущи активи

Актив се класифицира като текущ когато отговаря на някой от следните критерии:

- очаква да реализира актива или възнамерява да го продаде или употреби в своя нормален оперативен цикъл;
- държи актива предимно с цел търгуване;
- очаква да реализира актива в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период; или
- активът е пари или парични еквиваленти (съгласно дефиницията на МСФО 7), освен ако за актива няма ограничение да бъде разменен или използван за уреждане на пасив в продължение най-малко на дванадесет месеца след края на отчетния период

Актив се класифицира като нетекущ, ако не отговаря на критериите за класифициране като текущ.

Имоти, машини и съоръжения

Активи се отчитат като Имоти, машини и съоръжения когато отговарят на критериите на МСС 16 за признаване и имат цена на придобиване равна или по-висока от 500 лв. Активите, които имат цена на придобиване по-ниска от посочената се отчитат като текущи разходи за периода на придобиване в съответствие с одобрената счетоводна политика. Всеки имот, машина и съоръжение се оценява при придобиването му по цена на придобиване определена в съответствие с изискванията на МСС 16.

Предприятието е приело да отчита всяка позиция на Имотите, машините и съоръженията в съответствие с МСС 16 по цена на придобиване намалена с натрупаната амортизация и натрупана загуба от обезценка.

Последващи разходи свързани с отделен имот, машина и съоръжение се отчитат в увеличение на балансовата стойност на актива, ако е спазен принципа на признаване определен в МСС16.

Разходите за текущото обслужване на имоти, машини и съоръжения се отчитат в печалба или загуба в момента на извършването им.

Балансовата стойност на даден имот, машина и съоръжение се отписва:

-при продажба на актива;

или

-когато не се очакват никакви други икономически изгоди от използването на актива или при освобождаване от актива.

Печалбата или загубата, възникваща от отписването на имот, машина и съоръжение се включват в печалбата или загубата, когато активът се отпише, освен ако МСС 17 не изисква друго при продажба и обратен лизинг. Печалбите или загубите, възникващи при отписване на имот, машина или съоръжение се определят като разлика между нетните постъпления от продажбата, ако има такива и балансовата стойност на актива. Те не се класифицират като приход/разход.

Когато в хода на обичайната си дейност предприятието рутинно продава активи на имоти, машини и съоръжения, които е държало за отдаване под наем, прехвърля тези активи в материалните запаси по тяхната балансова стойност, когато престанат да бъдат отдавани под наем и станат държани за продажба. Постъпленията от продажбата на такива активи се признават като приходи в съответствие с МСС 18 Приходи. МСФО 5 не се прилага, когато активи, държани за продажба в обичайния ход на дейността, бъдат прехвърлени към материални запаси.

Имотите, машините и съоръженията се амортизират по линейния метод за периода на очаквания полезен живот.

Остатъчната стойност и полезният живот на актив се преразглеждат при приключването на всяка финансова година и ако очакванията се различават от предишните приблизителни оценки, промените се отчитат като промяна в счетоводните приблизителни оценки в съответствие с МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки.

Амортизацията започва от момента в който имотите, машините и съоръженията са налични в предприятието, на мястото и в състоянието, необходими за експлоатацията им по начина предвиден от ръководството. Амортизацията на активите се преустановява на по-ранната от двете дати:

-датата на която са класифицирани като държани за продажба съгласно МСФО 5;

-датата на отписване на активите.

Амортизацията не се преустановява в периоди на престой или изваждане от активна употреба.

Средният полезен живот в години за основните групи дълготрайни материални активи, е както следва:

Група	Години
Сгради	25
Машини и съоръжения	3.3
Транспортни средства	6.7
Стопански инвентар	6.7

Обезценка на Имоти, машини и съоръжения

Съгласно изискванията на МСС36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на даден актив от Имотите, машините и съоръженията е

обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на актива и се определя загубата от обезценка.

Инвестиционни имоти

Като инвестиционни имоти съгласно МСС 40 се отчитат земи и/или сгради, и/или части от сгради, които се държат по-скоро с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала или за двете. Имот, който се изгражда или разработва за бъдещо използване като инвестиционен имот също се отчита като инвестиционен имот.

Инвестиционен имот се признава като актив, само когато е вероятно бъдещите икономически изгоди, приписвани му да се получат в предприятието и цената му на придобиване може да се оцени достоверно.

Прехвърляния от или към инвестиционен имот се правят, само когато има промяна в използването, доказана чрез:

- започване на ползване от страна на собственика - за прехвърляне от инвестиционен имот в ползван от собственика имот;
- започване на разработване с цел продажба - за прехвърляне от инвестиционен имот в материални запаси;
- край на ползването от собственика - за прехвърляне от ползван от собственика имот в инвестиционен имот; или
- започване на оперативен лизинг към друга страна - за прехвърляне от материален запас в инвестиционен имот.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва и разходите по сделката за придобиване съгласно МСС40.

След първоначалното признаване инвестиционните имоти се отчитат по модела на цената на придобиване. Оценяват се по цена на придобиване намалена с всички натрупани амортизации и загуби от обезценка. След първоначалното признаване инвестиционните имоти се оценяват в съответствие с изискванията на МСС16 за този модел.

Инвестиционните имоти се отписват, при освобождаване /продажба или при встъпване във финансов лизинг/ или когато трайно се изваждат от употреба и от тяхното освобождаване не се очаква никаква бъдеща икономическа изгода. При определяне на датата на освобождаване за инвестиционен имот се прилагат критериите във МСС18 за признаване на приход от продажба на стоки или се взема под внимание съответното указание в допълнението към МСС18. МСС17 се прилага при освобождаване чрез встъпване във финансов лизинг или при продажба с обратен лизинг.

Печалбите и загубите от изваждане от употреба или освобождаване от инвестиционен имот, се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването и балансовата сума на актива и се признават в печалбата или загубата за периода на изваждане от употреба или освобождаване, освен ако МСС17 не изисква друго при продажба с обратен лизинг.

Обезценка на инвестиционни имоти

Съгласно изискванията на МСС36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на инвестиционните имоти е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на инвестиционните имоти и се определя загубата от обезценка.

Нематериални активи

Предприятието отчита разграничимите непарични активи без физическа субстанция като нематериални активи, когато отговарят на определението на нематериален актив и критериите за признаване формулирани в МСС 38.

Нематериален актив се признава, ако е вероятно, че предприятието ще получи очакваните бъдещи икономически ползи, които са свързани с актив и стойността на актива може да бъде определена надеждно.

Първоначално, нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване.

Цената на придобиване на отделно придобит нематериален актив се определя съгласно МСС38 и включва:

-покупната цена, вносните мита и невъзстановимите данъци върху покупката, търговските отстъпки и работи се приспадат;

-всякакви свързани разходи за подготовката на актива за неговото очаквано използване.

Цената на придобиване на нематериален актив придобит в замяна с непаричен актив се измерва по справедлива стойност, освен ако:

-разменната дейност няма търговска същност; или

-справедливата стойност нито на получения актив, нито на дадения актив, може да бъде измерена надеждно.

Придобитият актив се измерва по този начин, дори ако предприятието не може незабавно да отпише дадения актив. Ако придобитият актив не е оценен по справедлива стойност, неговата цена на придобиване се измерва по балансовата стойност на дадения актив.

Цената на придобиване на вътрешносъздаден нематериален актив съгласно МСС38 е неговата себестойност включваща сумата на разходите, направени от датата, на която нематериалният актив е отговорил за първи път на критериите за признаване.

Нематериалните активи се отчитат след придобиването по цена на придобиване намалена с натрупаната амортизация и натрупани загуби от обезценка.

Предприятието оценява дали полезният живот на нематериален актив е ограничен или неограничен и ако е ограничен, продължителността на или броя на производствените или сходни единици, съставляващи този полезен живот.

Нематериален актив се разглежда, като имащ неограничен полезен живот, когато на базата на анализ на съответните фактори, не съществува предвидимо ограничение за периода, през който се очаква активът да генерира нетни парични потоци за предприятието.

Нематериалните активи с ограничен полезен живот се амортизират, а нематериалните активи с неограничен полезен живот не се амортизират.

Нематериалните активи, които подлежат на амортизация се амортизират по линейния метод за срока на определения полезен живот.

Амортизацията започва, когато активът е на разположение за ползване, т.е. когато той е на мястото и в състоянието, необходимо за способността му да работи по начин, очакван от ръководството.

Амортизацията се прекратява на по-ранната от:

-датата, на която активът е класифициран като държан за продажба (или включен в групата за освобождаване, която е държана за продажба) в съответствие с МСФО 5 и

- датата, на която активът е отписан.

Средният полезен живот в години за основните групи амортизируеми нематериални активи, е както следва:

Група	Години
Програмни продукти	7
Нематериални активи от развойна дейност	7

Обезценка на нематериални дълготрайни активи

Съгласно изискванията на МСС36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на нематериалните дълготрайни активи е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на активите и се определя загубата от обезценка.

Финансови активи

Предприятието прилага МСС32 и МСС39 при отчитане на финансови активи.

Финансов актив е всеки актив, който е:

-парични средства;

- инструмент на собствения капитал на друго предприятие;

- договорно право:

- да се получат парични средства или друг финансов актив от друго предприятие; или

- да се разменят финансови активи или финансови пасиви с друго предприятие при условия, които са потенциално благоприятни за предприятието;
- договор, който ще бъде или може да бъде уреден в собствени инструменти на собствения капитал на емитента и е:
- недериватив, за който предприятието е или може да бъде задължено да получи променлив брой от инструменти на собствения капитал на предприятието;
или
- дериватив, който ще бъде или може да бъде уреден чрез размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов актив за фиксиран брой от собствените капиталови инструменти на предприятието. За тази цел инструментите на собствения капитал на предприятието не включват упражняеми финансови инструменти, класифицирани като инструменти на собствения капитал, които налагат на предприятието задължението да предостави на друга страна пропорционален дял от нетните активи на предприятието, само при ликвидация или инструменти, които са договори за бъдещо получаване или предоставяне на инструменти на собствения капитал на предприятието.

Финансовите инструменти-активи се класифицират в следните категории съгласно изискванията на МСС 39:

- Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата
  - държан за търгуване финансов актив
  - определен при първоначалното му признаване от предприятието за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата.
- Инвестиции държани до падеж
- Кредити и вземания
- Финансови активи на разположение за продажба.

Предприятието признава финансов актив или финансов пасив в отчета за финансовото състояние, когато и само когато предприятието става страна по договорните условия на инструмента.

При първоначалното си признаване финансовите активи се отчитат по справедливата им стойност, плюс в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовия актив.

След първоначалното признаване предприятието оценява финансовите активи както следва:

- По справедлива стойност
    - финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
    - финансови активи на разположение за продажба.
- С изключение на инвестиции в инструменти на собствения капитал, които нямат котирана пазарна цена на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да се оцени надеждно, както и деривативи, които са обвързани с некотирани инструменти на собствения капитал или трябва да се уредят чрез прехвърлянето на такива некотирани инструменти на собствения капитал, които се оценяват по цена на придобиване
- По амортизирана стойност с използването на метода на ефективния лихвен процент
    - кредити и вземания;
    - инвестиции, държани до падеж.

Печалби и загуби от финансови активи

- Печалби и загуби, които възникват от промяната на справедливата стойност на финансови активи се признават както следва:
  - Печалба или загуба от финансов актив или финансов пасив, класифициран като отчитан по справедлива стойност в печалбата или загубата, се признава в отчета за доходите.
  - Печалбата или загубата от наличен за продажба финансов актив се признава в друг всеобхватен доход, с изключение на загубите от обезценка и печалбите и загубите от обменните курсове до

момента на отписване на финансовия актив. В този момент натрупаната печалба или загуба, призната преди в друг всеобхватен доход, се прекласифицира от собствен капитал в печалбата или загубата като корекция от прекласификация.

- Лихвата, която се изчислява с използване на метода на ефективния лихвен процент, се признава в отчета за доходите.
- Дивидентите от инструменти на собствения капитал на разположение за продажба се признават в отчета за доходите, когато се установи правото на предприятието да получи плащане.
- За финансовите активи, които се отчитат по амортизирана стойност, печалбата или загубата от актива се признава в отчета за доходите, когато финансовият актив или финансовият пасив се отписва или обезценява и чрез процеса на амортизиране.

Предприятието отписва финансов актив, когато:

- договорните права върху паричните потоци от финансовия актив са изтекли; или
- прехвърля финансов актив, когато са прехвърлени договорните права за получаване на парични потоци от финансовия актив или са запазени договорните права за получаване на паричните потоци от финансовия актив, но е поето договорно задължение за плащане на парични потоци на един или повече получатели в споразумение и трансферът отговаря на условията за отписване съгласно МСС 39.

Условия за отписване:

Когато предприятието прехвърля финансов актив то оценява степента, до която ще запази рисковете и ползите от собствеността върху финансовия актив:

- ако предприятието прехвърля в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, предприятието отписва финансовия актив и признава отделно като активи или пасиви всички права и задължения, създадени или запазени при трансфера;
- ако предприятието запази в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, предприятието продължава да признава финансовия актив;
- ако предприятието нито прехвърля, нито запазва в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, предприятието определя дали е запазило контрол върху финансовия актив. В този случай:
  - ако предприятието не е запазило контрол, то отписва финансовия актив и признава отделно като активи или пасиви всички права и задължения, създадени при трансфера.
  - ако предприятието е запазило контрол, то продължава да признава финансовия актив до степента на продължаващото му участие във финансовия актив.

При отписването на финансовия актив разликата между:

- а) неговата балансова стойност; и
- б) сумата на полученото възнаграждение (включващо всички получени нови активи, минус всички поети нови пасиви) и всички натрупани печалби или загуби, които са били признати директно в собствения капитал се признава в отчета за доходите.

Обезценка и несъбираемост на финансови активи

Предприятието преценява към края на всеки отчетен период дали са налице обективни доказателства за обезценката на финансов актив или на група от финансови активи.

Финансов актив или група от финансови активи се считат за обезценени и са възникнали загуби от обезценка, когато са налице обективни доказателства за обезценка, произхождащи от едно или повече събития, които са настъпили след първоначалното признаване на актива (събитие "загуба") и когато това събитие загуба (или събития) има ефект върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив или от групата финансови активи, които могат да се оценят надеждно. Може да не е възможно да се идентифицира единично, самостоятелно събитие, което е причинило обезценката. По-скоро обезценката може да е причинена от комбинирания ефект на няколко събития.

Загубите, които се очакват в резултат на бъдещите събития, независимо от тяхната вероятност, не се признават.

- Обезценка на финансови активи, отчитани по амортизирана стойност

Ако има обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка от кредити и вземания или от инвестиции, държани до падеж, отчитани по амортизирана стойност, сумата на загубата се оценява като разлика между балансовата стойност на актива и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци (с изключение на бъдещите кредитни загуби, които не са възникнали), дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент за финансовия актив (т.е. ефективният лихвен процент, изчислен при първоначалното признаване). Балансовата стойност на актива се намалява и сумата на загубата се признава в печалбата или загубата.

- Обезценка на финансови активи, отчитани по цена на придобиване

Ако има обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка на финансов актив отчитан по цена на придобиване, сумата на загубата от обезценка се оценява като разлика между балансовата стойност на финансовия актив и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с текущия пазарен процент на възвръщаемост за подобен финансов актив. Загубите се признават в печалбата или загубата. Такива загуби от обезценка не подлежат на възстановяване.

- Обезценка на финансови активи на разположение за продажба

Когато спад в справедливата стойност на финансов актив на разположение за продажба е признат директно в собствения капитал и има обективни доказателства, че активът е обезценен, натрупаната загуба, която е призната в друг всеобхватен доход, се изважда от капитала и се признава в печалбата или загубата дори ако финансовият актив не е отписан.

Сумата на натрупаната загуба, която се прекласифицира от собствен капитал в печалбата или загубата, е разликата между цената на придобиване (нетно от погашения на главницата и амортизация) и текущата справедлива стойност, минус загубата от обезценка на финансовия актив, призната преди това в печалбата или загубата.

Загуби от обезценка, признати в печалбата или загубата, за инвестиции в инструмент на собствения капитал, класифициран като на разположение за продажба, не се възстановяват в печалбата или загубата.

Загуби от обезценка, признати в печалбата или загубата, за дългов инструмент, класифициран като на разположение за продажба, се възстановяват, възстановената сума се признава в печалбата или загубата.

Парични средства

Паричните средства включват парични средства в брой и безсрочни депозити, съответно в лева и във валута.

Паричните еквиваленти са краткосрочни, високоликвидни инвестиции, които са лесно обръщаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността им.

Дялове и участия

Всички инвестиции първоначално се признават по метода на цена на придобиване/себестойност.

Метод на цената на придобиване /себестойността/ е метод за отчитане на дадена инвестиция, при който инвестицията се признава по цена на придобиване /себестойност/. Предприятието признава дохода от инвестицията единствено до степента, в която то получава разпределения от натрупаните печалби на предприятието, в което е инвестирано, възникнали след датата на придобиването. Получени разпределения, надвишаващи тези печалби, се разглеждат като възстановяване на инвестицията и се признават като намаление на цената на придобиване /себестойността/ на инвестицията.

Инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат и представят по цена на придобиване /себестойност/.

Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат и представят по цена на придобиване /себестойност/.

Инвестициите, които не са класифицирани като дъщерни и асоциирани предприятия се отчитат по справедлива стойност класифицирани като финансови активи на разположение за продажба, съгласно изискванията на МСС39. В случаите, в които инвестициите са в капиталови инструменти,

които нямат котирана пазарна цена на активен пазар и чиято справедлива цена не може да се определи надежно се отчитат по цена на придобиване/себестойност.

Инвестиции, които са класифицирани в съответствие МСФО5 като държани за продажба/или са включени в група за изваждане от употреба, която е класифицирана като държана за продажба / се отчитат в съответствие с този МСФО.

Кредити, търговски и други вземания

Кредитите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар, с изключение на:

- тези, които предприятието възнамерява да продаде незабавно или в близко бъдеще, които ще бъдат класифицирани като държани за търгуване и тези, които предприятието определя при първоначалното признаване като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- тези, които предприятието определя като на разположение за продажба при първоначалното признаване; или
- тези, при които държателят може да няма възможност да възстанови в значителна степен цялата си първоначална инвестиция, с изключение на случаите, при които причината е влошаване на кредитното качество и които се класифицират като на разположение за продажба.

Като кредити и вземания се класифицират финансови активи възникнали от директно предоставяне на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти/търговски вземания и кредити/.

Кредитите и вземанията, които са с фиксиран падеж се отчитат по амортизираната им стойност.

Кредитите и вземанията, които са без фиксиран падеж се отчитат по себестойност.

Предплатените разходи, които касаят следващи отчетни периоди се представят като авансово преведени суми на доставчици и се включват в търговските вземания.

Данъци за възстановяване

Данъците за възстановяване не произтичат от договорни взаимоотношения, не се класифицират в категориите финансови активи. Те включват:

-Сумите на възстановимите данъци върху дохода във връзка с облагаемата печалба/данъчната загуба за периода и платени суми за текущ и предходен период превишаващи дължимите суми.

-Сумите на данъчен кредит за възстановяване и прихващане след края на отчетния период и платени суми за текущ и предходен период превишаващи дължимите суми за други данъци.

Текущите данъчни активи за текущия и предходни периоди се оценяват по сумата, която се очаква да бъде възстановена от данъчните органи при прилагане на данъчни ставки и данъчни закони, действащи или очаквани да влязат в сила към края на отчетния период.

Материални запаси

Предприятието прилага МСС 2 за отчитане на материалните запаси:

Материални запаси са активи:

-държани за продажба в обичайния ход на стопанската дейност /стоки, продукция/;

-намиращи се в процес на производство за такава продажба /незавършено производство/;

-материални запаси, които се изразходват в производствения процес или при предоставяне на услуги;/материали, суровини/

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността или нетната реализуема стойност.

Себестойността на материалните запаси представлява сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до сегашното състояние и местоположение.

Разходите по закупуване на материалните запаси включват покупната цена, вносните мита и други невъзстановими данъци, транспортните разходи и др., които директно могат да се отнесат към придобиването на стоките, материалите и услугите. Търговските отстъпки работи и др. подобни компоненти се приспадат при определяне на покупната стойност.

Разходите за преработка включват преки разходи и систематично начислявани постоянни и променливи общи разходи, които се правят при преработване на материалите в готова продукция. Променливите общи разходи се разпределят за всяка произведена единица на база на реалното използване на производствените мощности.

Други разходи се включват в себестойността на материалните запаси само доколкото те са направени във връзка с довеждането на материалните запаси до настоящото им местоположение и състояние.

В ограничени случаи разходи по ползвани кредити, които са определени в МСС 23 Разходи по заеми, се включват в стойността на материалните запаси.

Разходи, които не се включват в себестойността на произведената продукция и се признават като разходи за периода в който са възникнали са:

- количества материали, труд и други производствени разходи извън нормалните граници;
- разходи за съхранение в склад;
- административни разходи;
- разходи по продажбите.

Себестойност при предоставяне на услуги

Дотолкова, доколкото при предоставянето на услуги се ползват материални запаси, то те се включват в себестойността на услугите. Себестойността се състои главно от разходите за труд и другите разходи за персонала, зает в предоставянето на услугата, включително служителите, изпълняващи надзорна дейност, и съответната част от общите разходи за тях. Трудът и други разходи, свързани с продажбите и общия административен персонал, не се включват, а се признават за разходи в периода, в който са възникнали.

Потреблението на материални запаси се оценява по средно претеглена стойност.

Себестойността на материалните запаси може да не е възстановима, в случай че те са повредени или са цялостно или частично морално остарели, или ако има спад в продажните им цени. Също така себестойността на материалните запаси може да не бъде възстановима, ако приблизително определените разходи за завършване или приблизително определените разходи, които ще бъдат направени за осъществяване на продажбата, са се увеличили. Материалните запаси се намаляват до нетната реализуема стойност на базата на отделни позиции. При някои обстоятелства обаче може да бъде подходящо да се групират сходни или свързани позиции.

Към всеки следващ период се прави нова оценка на нетната реализуема стойност. Когато условията, довели до снижаване на материалните запаси под тяхната себестойност, вече не са налице или когато има ясно доказателство за увеличение в нетната реализуема стойност заради промяна в икономическите обстоятелства, сумата на обезценката се възстановява така, че новата балансова сума е по-ниската от себестойността и преразгледаната нетна реализуема стойност. Възстановяването е ограничено до сумата на първоначалната обезценка.

При продажба на материални запаси, балансовата сума на тези материални запаси се признава като разход през периода, през който съответният приход е признат. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност, както и всички загуби от материални запаси се признават като разходи за периода на обезценката или на възникването на загубите. Сумата на евентуалното обратно възстановяване на стойността на обезценката на материалните запаси, възникнала в резултат на увеличението на нетната реализуема стойност, се признава като намаляване на сумата на признатите разходи за материални запаси през периода, през който възстановяването е възникнало.

Някои материални запаси могат да бъдат отнесени по сметките на други активи, като например материални запаси, които се използват като компонент на създадените от самото предприятие собствени имоти, съоръжения и оборудване. Материалните запаси, отнесени към друг актив, се признават за разход в продължение полезния живот на актива.

Активи държани за продажба

Като активи държани за продажба съгласно МСФО 5 се класифицират нетекущи активи, чиято балансова стойност ще бъде възстановена по-скоро чрез сделка за продажба отколкото чрез продължаваща употреба.

Активите държани за продажба се оценяват по по-ниската от балансовата им стойност и справедливата им стойност намалена с разходите за продажбата.

Загуба от обезценка се признава при всяко първоначално или последващо намаление на стойността на активи държани за продажба.

Печалба от последващо увеличение на справедливи стойности, намалени с разходите за продажба на активи държани за продажба се признава до размера на обезценката на съответния актив начислена преди съгласно МСС36 и МСФО5.

Собствен капитал

Собственият капитал на предприятието се състои от:

Основен капитал включващи:

- Регистриран капитал – представен по номинална стойност, съгласно регистрацията.
- Изкупени собствени акции – представени по номинална стойност, съгласно регистрацията.

Премийни резерви – образувани при емитиране на собствени капиталови инструменти или при обратно придобиване на такива.

Ако предприятието придобие повторно свои инструменти на собствения капитал, тези инструменти (изкупени собствени акции) се приспадат от собствения капитал. Не се признава нито печалба, нито загуба от покупката, продажбата, емитирането или обезсигаването на инструменти на собствения капитал на предприятието. Такива обратно изкупени акции могат да бъдат придобити и държани от предприятието или от други членове на консолидираната група. Платеното или полученото възнаграждение се признава директно в собствения капитал, като номиналната стойност на акциите се приспада от стойността на записания капитал, а превишението на направените разходи над първата се признава като премиен резерв.

При издаването или придобиването на свои инструменти на собствения капитал предприятието прави различни разходи. Тези разходи обичайно включват регистрацията и други законови такси, изплатени суми на правни, счетоводни и други професионални консултанти и др. подобни. При капиталова сделка разходите по сделката се отчитат счетоводно като намаление на собствения капитал (нетно от всички свързани преференции за данък върху доходите) до степента, в която са допълнителни разходи, пряко свързани с капиталова сделка, които в противен случай биха били избегнати. Разходите по капиталова сделка, която е изоставена, се признават като разход.

Резерви включващи:

- Общи резерви – образувани от разпределение на печалба съгласно изискванията на Търговския закон на РБългария и учредителния акт на предприятието.
- Други резерви – образувани по решение на собствениците на капитала.

Финансов резултат включващи:

Неразпределена към края на отчетния период натрупана печалба от преходни периоди.

Непокрита към края на отчетния период натрупана загуба от преходни периоди.

Печалба/загуба от периода.

Текущи и нетекущи пасиви

Пасив се класифицира като текущ, когато отговаря на някой от следните критерии:

- очаква да уреди пасива в своя нормален оперативен цикъл;
- държи пасива предимно с цел търгуване;
- пасивът следва да бъде уреден в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период; или

- предприятието няма безусловно право да отсрочва уреждането на пасива за период най-малко дванадесет месеца след края на отчетния период.

Пасив се класифицира като нетекущ, ако не отговаря на критериите за класифициране като текущ. Пасив се класифицира като текущ, когато следва да се уреди в рамките на дванадесет месеца от края на отчетния период, дори ако:

- първоначалният срок е бил за период по-дълъг от дванадесет месеца; и
- след края на отчетния период и преди финансовите отчети да са одобрени за публикуване е сключено споразумение за рефинансиране или за нов погасителен план на дългосрочна база.

Финансови пасиви

Предприятието прилага МСС32 и МСС39 при отчитане на финансови пасиви.

Финансов пасив е всеки пасив, който е:

- договорно задължение:
  - да се предоставят парични средства или друг финансов актив на друго предприятие; или
  - да се разменят финансови активи или финансови пасиви с друго предприятие при условия, които са потенциално неблагоприятни за предприятието; или
- договор, който ще бъде или може да бъде уреден в инструменти на собствения капитал на предприятието и е:
  - недериватив, за който предприятието е или може да бъде задължено да предостави променлив брой инструменти на собствения си капитал; или
  - дериватив, който ще бъде или може да бъде уреден чрез размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов актив за фиксиран брой инструменти на собствения капитал на предприятието. За тази цел инструментите на собствения капитал на предприятието не включват възвръщаеми финансови инструменти, класифицирани като инструменти на собствения капитал, които налагат на предприятието задължението да предостави на друга страна пропорционален дял от нетните активи на предприятието само при ликвидация, или инструменти, които са договори за бъдещо получаване или предоставяне на инструменти на собствения капитал на предприятието.

Финансовите инструменти-пасиви се класифицират в следните категории съгласно изискванията на МСС 39:

- Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:
  - класифицирани като държан за търгуване;
  - при първоначалното му признаване се определя от предприятието за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата.
- Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност

Финансови пасиви се признават в отчета за финансовото състояние, когато предприятието стане страна по договорните условия на инструмента.

При първоначалното признаване финансовите пасиви се отчитат по справедливата им стойност, плюс в случай на финансови пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовия пасив.

Последваща оценка на финансови пасиви

- По справедлива стойност
  - финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
  - С изключение на пасивите - деривативи, които са обвързани с некотиран инструмент на собствения капитал и трябва да се уредят чрез прехвърлянето на некотиран инструмент на собствения капитал, чиято справедлива стойност не може да се оцени надеждно, които се отчитат по цена на придобиване;
- По амортизирана стойност с използването на метода на ефективния лихвен процент

-всички останали финансови пасиви

Печалби и загуби от финансови пасиви се признават

- Печалби и загуби от финансови пасиви, класифицирани като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, се признават в отчета за доходите;
- Печалбата или загубата от финансови пасиви, които се отчитат по амортизирана стойност се признава в отчета за доходите, когато финансовия пасив се отписва и чрез процеса на амортизиране.

Предприятието отписва финансов пасив (или част от финансовия пасив), когато той е погасен - т.е. когато задължението, определено в договора, е отпаднало, анулирано или срокът му е изтекъл. При отписване на финансов пасив разликата между балансовата стойност на финансов пасив (или на част от финансов пасив), който е прекратен или прехвърлен на трета страна, и платеното възнаграждение, включително прехвърлените и поети непарични активи и пасиви, се признава в отчета за доходите.

Търговски и други задължения и кредити

Кредити, търговски и други задължения са финансови пасиви възникнали от директно получаване на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти от кредитори.

След първоначалното признаване кредитите и търговските задължения, които са без фиксиран надеж се отчитат по оценената при придобиването им стойност.

Кредитите и задълженията, които са с фиксиран падеж се отчитат по амортизираната им стойност.

Данъчни задължения

Текущите данъчни задължения на предприятието не произтичат от договорни взаимоотношения и не се класифицират като финансови пасиви. Те включват:

-Текущият данък върху дохода за текущия и преходни периоди се признава като пасив до степента, до която не е платен.

-Текущи задължения за данъци съгласно други данъчни закони.

Текущите данъчни пасиви за текущия и преходни периоди се оценяват по сумата, която се очаква да бъде платена на данъчните органи при прилагане на данъчни ставки и данъчни закони, действащи към края на отчетния период.

Безвъзмездни средства предоставени от държавата

Безвъзмездни средства предоставени от държавата съгласно МСС20 са помощ от държавата /правителството, държавните агенции и др. подобни органи, които могат да бъдат местни, национални или международни/ под формата на прехвърляне на ресурси към предприятието в замяна на минало или бъдещо съответствие с определени условия по отношение на оперативните дейности на предприятието. Те изключват форми на правителствена помощ, които не могат в рамките на разумното да бъдат остойностени и сделки с държавата, които не могат да бъдат разграничени от нормалните търговски сделки на предприятието.

Безвъзмездни средства, свързани с активи, са безвъзмездни средства предоставени от държавата, чието основно условие е, че предприятието, отговарящо на условията за получаването им следва да закупи, създаде или по друг начин да придобие дълготрайни активи.

Безвъзмездни средства свързани с приходи, са безвъзмездни средства предоставени от държавата, различни от онези свързани с активи.

Безвъзмездни средства предоставени от държавата се представят като приходи за бъдещи периоди, които се признават на приход систематично и рационално за срока на полезния живот на актива.

Безвъзмездни средства предоставени от държавата, свързани с приходи се представят като приходи за бъдещи периоди, които се признават на приход в момента, в който се признават разходите за покриването на които са получени.

Задължения към персонала и провизии за дългосрочни доходи на персонала

Задължения към персонал включват задължения на предприятието по повод на минал труд положен от наетия персонал и съответните осигурителни вноски, които се изискват от законодателството. Съгласно изискванията на МСС19 се включват и начислените краткосрочни доходи на персонала с произход непозвани отпуски на персонала и начислените на база на действащите ставки за осигуряване, осигурителни вноски върху тези доходи. Съгласно изискванията на МСС19 се правят провизии за дългосрочни доходи на персонала представени по стойност от актюерска оценка.

Провизии

Провизиите са задължения с неопределена срочност или сума.

Провизии се признават по повод на конструктивни и правни задължения възникнали в резултат на минали събития съгласно изискванията на МСС 37.

Правно задължение е задължение, което произлиза от:

- договор (според неговите изрични клаузи и по подразбиране);
- законодателство; или
- друго действие на закона.

Конструктивно задължение е задължение, което произлиза от действията на предприятието, когато:

- на базата на установена тенденция на преходна практика, публикувани политики или достатъчно специфично текущо твърдение предприятието е показало на други страни, че е готово да приеме определени отговорности; и
- като резултат предприятието създава у другите страни определено очакване, че ще изпълни тези отговорности.

Провизия се признава тогава, когато:

- предприятието има настоящо задължение (правно или конструктивно) като резултат от минали събития;
- има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток ресурси, съдържащ икономически ползи; и
- може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението.

Ако тези условия не са изпълнени, провизия не се признава.

Провизиите се признават по най-добрата приблизителна оценка на ръководството на предприятието към края на отчетния период за разходите, необходими за уреждане на настоящото задължение.

Признатите суми на провизии се преразглеждат към всеки край на отчетен период и се пренасяват с цел се отрази най-добрата текуща оценка.

Пасиви държани за продажба МСФО 5

Съгласно изискванията на МСФО5 предприятието класифицира като пасиви държани за продажба, пасиви включени в група за изваждане от употреба. Пасивите се оценяват в съответствие с изискванията на МСФО5.

Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъчни активи и пасиви се признават за временни разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната балансова стойност към края на отчетния период.

Отсрочен данъчен пасив се признава за всички дължими в бъдещи периоди суми на данъци свързани с облагаеми временни разлики.

Отсрочен данъчен актив се признава за възстановимите в бъдещи периоди суми на данъци свързани с приспадащи се временни разлики, пренос на неизползвани данъчни загуби и кредити до степента, до която е вероятно да съществува облагаема печалба, срещу която да могат да се използват.

Към края на всеки отчетен период предприятието преразглежда непризнатите отсрочени данъчни активи. Предприятието признава непризнатите в преходен период отсрочени данъчни активи до

степеня, до която се е появила вероятност бъдещата облагаема печалба да позволява възстановяването на отсрочен данъчен актив.

Балансовата стойност на отсрочените данъчни активи се преразглежда към всеки край на отчетен период. Предприятието намалява балансовата стойност на отсрочените данъчни активи до степеня, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която да позволява да се оползотвори ползата от част или целия отсрочен данъчен актив. Всяко такова намаляване се проявява обратно до степеня, до която е станало вероятно да се реализира достатъчна облагаема печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди/погаси въз основа на данъчните ставки (и данъчни закони), действащи или очаквани да влязат в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се признават като приход или разход и се включват в печалбата или загубата за периода, освен до степеня, до която данъкът възниква от операция или събитие, което е признато през същия или различен период директно в собствения капитал.

Печалба или загуба за периода

Предприятието признава всички елементи на приходите и разходите през периода в печалбата или загубата, освен ако даден МСФО не изисква или разрешава друго.

Някои МСФО определят обстоятелства, при които предприятието признава конкретни позиции извън печалбата или загубата през текущия период. Други МСФО изискват или разрешават компонентите на друг всеобхватен доход, които отговарят на дефиницията на Общите положения за приходи и разходи, да бъдат изключени от печалбата или загубата.

Разходи

Предприятието отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това отнася по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности.

Разходи се признават, когато възникне намаление на бъдещите икономически изгоди, свързани с намаление на актив или увеличение на пасив, което може да бъде оценено надеждно.

Признаването на разходите за текущия период се извършва тогава, когато се начисляват съответстващите им приходи.

Когато икономическите изгоди се очаква да възникнат през няколко отчетни периода и връзката на разходите с приходите може да бъде определена само най-общо или косвено, разходите се признават на базата на процедури за систематично и рационално разпределение.

Разход се признава незабавно в отчета за доходите, когато разходът не създава бъдеща икономическа изгода или когато и до степеня, до която бъдещата икономическа изгода не отговаря на изискванията или престане да отговаря на изискванията за признаване на актив в баланса.

Разходите се отчитат на принципа на текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.

Приходи

Приход е брутен поток от икономически ползи през периода, създаден в хода на обичайната дейност на предприятието, когато тези потоци водят до увеличаване на собствения капитал, различни от увеличенията, свързани с вноските на акционерите.

Предприятието отчита текущо приходите от обичайната дейност по видове дейности.

Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото или подлежащото за получаване плащане или възнаграждение.

Признаването на приходите се извършва при спазване на приетата счетоводна политика за следните видове приходи:

Приходът от продажбата на стоки и продукция се признава, когато са били изпълнени всички следващи условия:

- предприятието е прехвърлило на купувача съществени рискове и ползи от собствеността върху стоките и продукцията;
- предприятието не запазва продължаващо участие в управлението на стоките и продукцията, доколкото то обикновено се свързва със собствеността, нито ефективен контрол над продаваните стоки и продукцията;
- сумата на прихода може надеждно да бъде оценена;
- вероятно е икономическите ползи, свързани със сделката, да се получат от предприятието;
- направените разходи или тези, които ще бъдат направени във връзка със сделката, могат надеждно да бъдат оценени.

Приходът от продажба на услуги се признава когато резултатът от една сделка може да се оцени надеждно, приходът, свързан със сделката, трябва да се признава в зависимост от етапа на завършеност на сделката към края на датата на баланса. Резултатът от една сделка може да се оцени надеждно, когато са изпълнени всички следващи условия:

- сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- вероятно предприятието ще има икономически ползи, свързани със сделката;
- етапа на завършеност на сделката към края на отчетния период може надеждно да се оцени;
- разходите, направени по сделката, както и разходите за завършване на сделката може надеждно да бъдат оценени.

Междинните и авансовите плащания, направени от клиентите, обикновено не отразяват извършените услуги.

Етапът на завършен договор се определя на база на набраните към края на отчетния период, разходи към общо предвидените разходи по договора.

Етапът на завършеност на една сделка може да се определи по различни методи.

- преглед на извършената работа;
- извършените до момента услуги като процент от общия обем на услугите, които трябва да бъдат извършени; или

Приходи от лихви, възнаграждения за права и дивиденди, се признават когато:

- е възможно предприятието да има икономически ползи, свързани със сделката; и
- сумата на приходите може надеждно да бъде оценена.

Приходите се признават, както следва:

- лихвата се признава по метода на ефективната лихва съгласно МСС39;
- възнагражденията за права се признават, на база на счетоводния принцип на начисляване съгласно съдържанието на съответното споразумение;
- дивидентите се признават, когато се установи правото на акционера да получи плащането.

Неплатена лихва натрупана преди придобиването на лихвоносна инвестиция - последвалите лихвени постъпления се разпределят между периода преди придобиването и този след придобиването. Само частта след придобиването се признава за приход.

Дивиденди по капиталови ценни книжа обявени от печалбите преди придобиването се признават в печалбата или загубата при установяване на правото да получи дивидент, независимо от това дали дивидентите се отнасят за печалба реализирана преди или след придобиването.

Възнагражденията за права се начисляват съгласно условията на съответното споразумение и обикновено се признават на тази основа, освен ако с оглед разпоредбите на споразумението е по-подходящо приходът да се признава на друга системна или рационална база.

Приходът се признава само когато има вероятност предприятието да получи икономически ползи, свързани със сделката.

Когато възникне несигурност около събирането на сума, която вече е включена в прихода, несъбираемата сума или сумата, относно която възстановяването вече не е вероятно, се признава за разход, а не за корекция на сумата на първоначално признатия приход.

Приходите от наеми се признават на времева база за срока на договора.

Нетна печалба на акция

Предприятието изчислява основната нетна печалба на акция, съответстваща на печалбата или загубата, подлежащи на разпределение между притежателите на обикновени акции на предприятието майка, както и, ако е представена такава информация - съответстваща на печалбата или загубата, произтичащи от продължаващи дейности, които подлежат на разпределение между тези акционери.

Основната нетна печалба на акция се изчислява, като се раздели печалбата или загубата за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции (числител) на среднопретегления брой на държаните обикновени акции за периода (знаменател).

Финансови рискове

Кредитен риск

Рискът, че страна по финансови инструменти - активи на предприятието няма да успее да изплати задължението си и ще причини финансова загуба на предприятието.

Ликвиден риск

Рискът, че предприятието ще срещне трудности при изпълнението на задължения, свързани с финансови пасиви.

Пазарен риск

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в пазарните цени. Пазарният риск се състои от три вида риск:

- *Валутен риск*

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в обменните курсове.

- *Лихвен риск*

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните лихвени проценти.

- *Друг ценови риск*

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в пазарните цени (различни от тези, възникващи от лихвен риск или валутен риск), независимо от това дали тези промени са причинени от фактори, специфични за отделния финансов инструмент или неговия емитент, или от фактори, влияещи върху всички подобни финансови инструменти, търгувани на пазара.

Политиката на предприятието за цялостно управление на рисковете е съсредоточена и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат.

Ефекти от промените в обменните курсове

Функционалната валута на предприятието е българският лев.

Валутата на представяне на финансовите отчети е български лев.

Точността на числата във финансовия отчет е хиляди български лева.

Чуждестранна валута е всяка валута различна от функционалната валута на предприятието.

Сделките в чуждестранна валута се вписват първоначално във функционална валута, като към сумата на чуждестранната валута се прилага централния курс на Българска Народна Банка (БНБ) за съответната валута, към датата на сделката.

Курсовите разлики, възникващи при уреждане на парични позиции или при преизчисляване на паричните позиции на предприятието по курсове, различни от тези, при които са били преизчислени при първоначалното признаване през периода или в предходни финансови отчети, се признават като печалба или загуба за периода, в който са възникнали, с някои изключения съгласно МСС 21 на курсовите разлики, възникващи по дадена парична позиция, която по същността си представлява част от нетна инвестиция на отчитаща се стопанска единица в чуждестранна дейност.

Когато парична позиция възниква в резултат на сделка с чуждестранна валута и има промяна в обменния курс между датата на сделката и датата на уреждането, се появява курсова разлика. Когато сделката бъде уредена в рамките на същия отчетен период, през който е възникнала, цялата

курсова разлика се признава през дадения период. Но когато сделката бъде уредена през следващ отчетен период, курсовата разлика, призната през всеки от междинните периоди до датата на уреждането, се определя от промяната на обменните курсове през всеки период.

Когато печалба или загуба от непарична позиция е отразена директно в собствения капитал, всеки обменен компонент от тази печалба или загуба се признава в друг всеобхватен доход. Когато печалба или загуба от непарична позиция е отразена в печалбата или загубата, всеки обменен компонент от тази печалба или загуба се признава като печалба или загуба.

Когато определени МСФО изискват някои печалби или загуби от активи да се отразяват директно в собствения капитал и когато такъв актив се оценява в чуждестранна валута, МСС 21 изисква преоценената стойност да бъде преизчислена, използвайки курса към датата на определяне на стойността, в резултат на което се получава курсова разлика, която също се признава в друг всеобхватен доход.

Предприятието прави преоценка на позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период и текущо през отчетния период.

Позициите в чуждестранна валута към 31 декември са оценени в настоящия финансов отчет по заключителния курс на БНБ.

Оценяване по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на дружеството се оценяват и представят и/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са: инвестиционните имоти, получени банкови заеми, определени търговски и други вземания и задължения, които се оценяват на повтаряща се база.

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяването. Справедливата стойност е изхоляща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които дружеството задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовите отчети по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

Ниво 1 – Котиран (некоригиран) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви, както и на пазарни нива на наеми на имоти със сходни характеристики;

Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котирани пазарни цени на имоти и наеми, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котирани цени са обект на значителни корекции; и

Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

Дружеството прилага основно справедлива стойност Ниво 2 и Ниво 3. За тези активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност във финансовите отчети на повтаряема база, дружеството прави преценка към датата на всеки отчет дали е необходим трансфер в нивата на йерархия на справедливата стойност на даден актив или пасив в зависимост от разполагаемите и използваните към тази дата входящи данни.

Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки

В резултат на несигурността, присъща на деловата дейност, много статии от финансовите отчети не подлежат на прецизна оценка, а само на приблизителна оценка. Приблизителните оценки се оценяват въз основа на най-актуалната налична и надеждна информация.

Използването на разумни приблизителни оценки представлява основен елемент в изготвянето на финансовите отчети и не намалява тяхната достоверност. Прилагането на Международните стандарти за финансово отчитане изисква от ръководството да приложи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки при изготвяне на финансовите отчети и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите. Всички те се извършват на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към края на отчетния период. Действителните резултати биха могли да се различават от представените във финансовите отчети

Дадена приблизителна оценка подлежи на преразглеждане, ако настъпят промени в обстоятелствата, на които се основава, или в резултат от получена нова информация или допълнително натрупан опит. Преразглеждането на приблизителната оценка не се свързва с предходни периоди и не представлява корекция на грешка.

Всяка промяна в прилаганата база за оценяване се третира като промяна в счетоводната политика, а не в счетоводната приблизителна оценка.

Когато е трудно да се направи разграничение между промяна в счетоводната политика и промяна в счетоводната приблизителна оценка, промяната се приема като промяна на счетоводната приблизителна оценка.

Ефектът от промяната в счетоводна приблизителна оценка, се признава перспективно чрез включването му в печалбата или загубата за периода на промяната, ако промяната засяга само този период или периода на промяната и бъдещи периоди, ако промяната засяга и двата.

Дотогава, доколкото промяната в счетоводната приблизителна оценка води до промени в активите и пасивите, или се отнася до компонент от капитала, тя се признава чрез коригиране на балансовата стойност на свързания актив, пасив или компонент от капитала в периода на промяната.

Грешки

Грешки от минал период са пропуски или неточно представяне на финансовите отчети на предприятието за един или повече минали отчетни периоди произтичащи от неизползване или неправилно използване на надеждна информация, която:

- е била налична към момента, в който финансовите отчети за тези периоди са били одобрени за публикуване;
- е можело, при полагането на разумни усилия, да бъде получена и взета предвид при изготвянето и представянето на тези финансови отчети.

Тези грешки включват ефектите от математически грешки, грешки при прилагане на счетоводна политика, недоглеждане или неточно представяне на факти и измами.

Грешки по смисъла на МСС8 могат да възникнат във връзка с признаването, оценяването, представянето или оповестяването на компоненти от финансовите отчети. Потенциалните грешки за текущия период, открити в същия, се коригират преди финансовите отчети да се одобрят за публикуване. Въпреки това, грешки понякога се откриват в последващ период и тези грешки от предходни периоди се коригират.

Предприятието коригира със задна дата съществените грешки от предходни периоди в първия финансов отчет, одобрен за публикуване след като са открити чрез:

- преизчисляване на сравнителните суми за представения предходен период, в които е възникнала грешка; или

- в случай, че грешката е възникнала преди най-ранно представения предходен период, преизчисляване на началното салдо на активите, пасивите и капитала за този период.
- Грешка от предходен период се коригира посредством преизчисляване с обратна сила, освен ако е практически неприложимо да се определи някой от специфичните ефекти за периода или кумулативния ефект от тази грешка.

Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда финансов актив за дадено предприятие и финансов пасив или капиталов инструмент, за друго предприятие. Предприятието признава финансов актив или финансов пасив в баланса, когато става страна по договорните условия на финансов инструмент.

Финансовите активи и пасиви се класифицират съгласно изискванията на МСС39.

Свързани лица и сделки между тях

Предприятието спазва разпоредбите на МСС24 при определяне и оповестяване на свързаните лица.

Сделка между свързани лица е прехвърляне на ресурси, услуги или задължения между свързани лица без значение на това, дали се прилага някаква цена.

Лизинг

Съгласно МСС 17 лизингов договор се класифицира като финансов лизинг, ако прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива. Лизингов договор се класифицира като оперативен лизинг, ако не прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива.

Признаване и отчитане на финансов лизингов договор по които дружеството е лизингополучател

В началото на лизинговия срок финансовият лизинг се признава като актив и пасив в баланса с размер, който в началото на лизинговия срок е равен на справедливата стойност на наетия актив или, ако е по-нисък – по настоящата стойност на минималните лизингови плащания, всяка едно от които е определено в началото на лизинговия договор. Дисконтовият процент, който се използва при изчисляване на настоящата на минималните лизингови плащания е лихвеният процент, заложен в лизинговия договор, доколкото той практически може да бъде определен; ако това е невъзможно – използва се диференциалният лихвен процент по задължението на лизингополучателя. Първоначалните преки разходи, извършени от лизингополучателя се прибавят към сумата, призната като актив.

Минималните лизингови плащания се разпределят между финансовия разход и намаляването на неплатеното задължение. Финансовият разход се разпределя по периоди за срока на лизинговия договор, така че да се получи постоянен периодичен лихвен процент по остатъчното салдо на задължението. Условните наеми се начисляват като разход за периодите, в които са били извършени.

Амортизационната политика по отношение на амортизуемите наети активи се съобразява с тази по отношение на собствените амортизуеми активи, а признатата амортизация се изчислява на базата, определена в МСС регламентиращи съответния вид актив. Ако не е сигурно в голяма степен, че предприятието ще придобие собственост до края на срока на лизинговия договор, активът изцяло се амортизира през по-краткия от двата срока – срока на лизинговия договор или полезния живот на актива.

Признаване и отчитане на оперативен лизингов договор по които дружеството е лизингополучател

Лизинговите плащания по оперативен лизинг се признават като разход в отчета за доходите по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, освен ако друга системна база не е представителна за времето, през което предприятието използва изгодите на наетия актив.

Признаване и отчитане на финансов лизингов договор по които дружеството е лизингодател

Предприятието признава активите, държани по силата на финансов лизинг, в своите отчети и ги представя като вземане, чиято сума е равна на нетната инвестиция в лизинговия договор.

Подлежащото на получаване лизингово плащане се разглежда като погасяване на главница и финансов доход.

Признаването на финансовия доход се основава на модел, отразяващ постоянна норма на възвръщаемост за периодите върху нетната инвестиция на лизингодателя, свързана с финансовия лизинг.

Приходът от продажбата, признат в началото на срока на финансовия лизинг от лизингодателя, представлява справедливата стойност на актива или ако тя е по-ниска – настоящата стойност на минималните лизингови плащания, изчислени при пазарен лихвен процент. Себестойността на продажбата в началото на срока на лизинговия договор е себестойността или балансовата стойност, ако са различни на наетата собственост, намалена с настоящата стойност на негарантираната остатъчна стойност.

Признаване и отчитане на оперативен лизингов договор по които дружеството е лизингодател

Активите, държани за отдаване по оперативни лизингови договори се представят в отчетите, в съответствие със същността на актива.

Наемният доход от оперативни лизингови договори се признава като доход по линейния метод за срока на лизинговия договор, освен ако друга системна база отразява по-точно времеви модел, при чисто използване е намалена извлечената полза от наетия актив.

Разходите, включително амортизацията, извършени във връзка с генерирането на дохода от лизинг, се признават за разход. Наемният доход се признава за доход по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, дори ако постъпленията не се получават на тази база, освен ако друга системна база отразява по-точно времеви модел, при чисто използване е намалена извлечената полза от наетия актив.

Началните преки разходи, извършени от предприятието във връзка с договарянето и уреждането на оперативен лизинг се прибавят към балансовата сума на наетия актив и се признават като разход през целия срок на лизинговия договор на същото основание както лизинговия приход.

Амортизацията на амортизуемите наети активи се извършва на база, съответстваща на амортизационната политика, възприета за подобни активи, а амортизацията се изчисляват на базата, посочена в МСС регламентиращи отчитането на съответния вид актив.

Събития след края на отчетния период

Събития след края на отчетния период са онези събития, както благоприятни, така и неблагоприятни, които възникват между края на отчетния период и датата, на която финансовите отчети са одобрени за публикуване.

Разграничават се два вида събития:

- такива, които доказват условия, съществували към края на отчетния период (коригиращи събития); и
- такива, които са показателни за условия, възникнали след края на отчетния период (некоригиращи събития).

Предприятието коригира сумите, признати във финансовите отчети, за да отрази коригиращите събития след края на отчетния период и осъвременява оповестяванията.

Предприятието не коригира сумите, признати във финансови отчети, за да отрази некоригиращите събития след края на отчетния период. Когато некоригиращите събития след края на отчетния период са толкова съществени, че неоповестяването би повлияло на способността на потребителите на финансовите отчети да вземат стопански решения, предприятието оповестява следната информация за всяка съществена категория на некоригиращото събитие:

-естеството на събитието; и

-приблизителна оценка на финансовия му ефект или изявление, че такава оценка не може да бъде направена.

Разходи по заеми

Предприятието прилага МСС 23 относно разходите по заеми.

Разходите по заеми, които могат пряко да се отнесат към придобиването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират като част от стойността на този актив.

Другите разходи по заеми се признават като разход.

Отговарящ на условията актив е актив, който по необходимост изисква значителен период от време за подготовка за неговата предвиждана употреба или продажба.

Разходите по заеми се капитализират като част от стойността на актива, когато съществува вероятност, че те ще доведат до бъдещи икономически ползи за предприятието и когато разходите могат да бъдат надеждно оценени.

Разходите по заеми, които могат да бъдат пряко отнесени към придобиването, строителството или производството на даден отговарящ на условията актив, са онези разходи по заеми, които биха били избегнати, ако разходът по отговарящия на условията актив не е бил извършен.

Предприятието капитализира разходите по заеми като част от стойността на отговарящия на условията актив на началната дата на капитализация.

Началната дата на капитализацията е датата, на която предприятието за първи път удовлетвори следните условия.

- извърши разходите за актива;
- извърши разходите по заемите; както и
- предприеме дейности, необходими за подготовяне на актива за предвижданата му употреба или продажба.

Предприятието преустановява капитализирането на разходите по заеми за дълги периоди, през които е прекъснато активното подобрене на отговарящ на условията актив.

Предприятието прекратява капитализацията на разходите по заеми, когато са приключени в значителна степен всички дейности, необходими за подготовянето на отговарящия на условията актив за предвижданата употреба или продажба.

Условни активи и пасиви

Условен пасив е:

- възможно задължение, което произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от предприятието; или
- настоящо задължение, което произлиза от минали събития, но не е признато, защото:
  - не е вероятно за погасяването му да бъде необходим изходящ поток от ресурси, съдържащи икономически ползи;
  - или
  - сумата на задължението не може да бъде определена с достатъчна степен на надеждност.

Условен актив е възможен актив, който произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от предприятието.

Условните активи и пасиви не се признават.

Отчет за паричните потоци

Предприятието е приело политика за отчитане и представяне на паричните потоци по прекия метод в отчета за паричните потоци.

Паричните потоци се класифицират като парични потоци от:

- Оперативна дейност
- Инвестиционна дейност
- Финансова дейност

Отчет за промените в собствения капитал

Предприятието представя отчет за промените в собствения капитал, показващ:

- обща сума на всеобхватния доход за периода;
- за всеки компонент на собствения капитал, ефектите от прилагане с обратна сила или преизчисление с обратна сила, признати в съответствие с МСС 8;
и
- за всеки компонент на собствения капитал, изравняване на балансовата стойност в началото и в края на периода, като се оповестяват отделно промените в резултат от:
  - печалба или загуба;
  - всяка статия на друг всеобхватен доход;
  - сделки със собствениците в качеството им на собственици, като показва отделно вноските от и разпределенията към собствениците.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ КЪМ СТАТИИТЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. Отчет за финансовото състояние

1.1. Имоти, машини, съоръжения

	Земи	Сгради	Съоръже ния	Машини и оборудва не	Транспор тни средства	Други активи	Общо
<i>Отчетна стойност</i>							
Сладо към 31.12.2013	1 893	3 156	423	2 077	218	97	7 864
Постъпване		9		23		1	33
Излизане		(3)		(5)			(8)
Сладо към 31.12.2014	1 893	3 162	423	2 095	218	98	7 889
Постъпване				20		1	21
Сладо към 31.12.2015	1 893	3 162	423	2 115	218	99	7 910
<i>Амортизация</i>							
Сладо към 31.12.2013		1 967	200	1 722	193	79	4 161
Постъпване		112	14	76	13	6	221
Излизане		(2)					(2)
Сладо към 31.12.2014	-	2 077	214	1 798	206	85	4 380
Постъпване		112	14	67	6	4	203
Сладо към 31.12.2015	-	2 189	228	1 865	212	89	4 583
<i>Балансова стойност</i>							
Балансова стойност към 31.12.2014	1 893	1 085	209	297	12	13	3 509
Балансова стойност към 31.12.2015	1 893	973	195	250	6	10	3 327

Оповестяване за ограничения върху правото на собственост:

В полза на „Интернешъпъл Асет Банк“ АД, по договор за кредитна линия е наложена ипотека на административна сграда „Металик“, находяща се в гр. Видин – Западна Складова зона, с балансова стойност 75 х.лв. Към 31.12.2015г.

Ръководството е извършило преглед за наличие на индикация за обезценка на имоти, машини и съоръжения и е преценило, че не съществуват такива.

1.2. Дълготрайни нематериални активи

	Права	Програмни продукти	Други активи	Общо
<i>Отчетна стойност</i>				
Сладо към 31.12.2013	27	36	185	248
Сладо към 31.12.2014	27	36	185	248
Сладо към 31.12.2015	27	36	185	248
<i>Амортизация</i>				
Сладо към 31.12.2013	14	24	185	223
Постъпни	4	2		6
Сладо към 31.12.2014	18	26	185	229
Постъпни	4	2		6
Сладо към 31.12.2015	22	28	185	235
<i>Балансова стойност</i>				
Балансова стойност към 31.12.2014	9	10	-	19
Балансова стойност към 31.12.2015	5	8	-	13

1.3. Активи по отсрочени данъци

Временна разлика	31 декември 2014		Движение на отсрочените данъци за 2015				31 декември 2015	
	временна разлика	отсрочен данък	увеличение		намаление		временна разлика	отсрочен данък
			временна разлика	отсрочен данък	временна разлика	отсрочен данък		
Активи по отсрочени данъци								
Обезценка	582	58					582	58
Компенсирани отпуски	8	1	4	-	(8)	(1)	4	-
Доходи на физ. лица	5	1	5	1	(5)	(1)	5	1
Провизии актоер	102	10			(6)	(1)	96	9
Общо активи:	697	70	9	1	(19)	(3)	687	68
Пасиви по отсрочени данъци								
Амортизации	642	64			(45)	(5)	597	59
Общо пасиви:	642	64	-	-	(45)	(5)	597	59
Отсрочени данъци (нето)	55	6	9	1	26	2	90	9

1.4. Материални запаси

Вид	31.12.2015 г.	31.12.2014 г.
Материали в т.ч. /нето/	537	521
Основни материали	456	443
Резервни части	47	47
Горива и смазочни материали	1	1
Други материали	163	166
Материали бронз	211	205
Обезценка на материали	(341)	(341)
Производство /нето/	2 375	2 222
Производство	2 615	2 462
Обезценка на производство	(240)	(240)
Незавършено производство /нето/	350	101
Незавършено производство	350	101
Общо	3 262	2 844

През текущия отчетен период Ръководството е извършило преглед за обезценка на материалните запаси и е преценило, че към 31.12.2015 г. балансовата стойност не превишава на нетната реализируема стойност.

През текущия отчетен период не е извършена обезценка на материални запаси. Отчетените обезценки в предходни периоди са в размер 581 х.лв., съответно за материали - 341 х.лв. и продукция - 240 х.лв.

Балансовата сума на материалните запаси, които са дадени в залог за обезпечаване на пасиви е 171 х.лв.

1.5. Текущи търговски и други вземания

Вид	31.12.2015	31.12.2014 г.
Вземания по продажби /нето/	2 022	1 985
Вземания по продажби	2 022	1 985
Вземания по предоставени аванси /нето/	2	28
Вземания по предоставени аванси	2	28
Други текущи вземания	47	13
Предоставени гаранции и депозити	2	12
Други вземания	45	1
Общо	2 071	2 026

1.6. Данъци за възстановяване

Вид	31.12.2015 г.	31.12.2014 г.
Данък върху добавената стойност		3
Общо	-	3

1.7. Парични средства

Вид	31.12.2015 г.	31.12.2014 г.
Парични средства в брой	8	7
в лева	8	7
Парични средства в разплащателни сметки	109	383
в лева	13	5
във валута	96	378
Краткосрочни депозити	234	254
Общо	351	644

“ВИПОМ” АД ВИДИН
 ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2015 г.

Равнение на Парични средства отчет за финансово състояние – отчет за паричен поток

Вид	31.12.2015 г.	31.12.2014 г.
Парични средства и парични еквиваленти в отчет за финансовото състояние	351	644
Парични средства и парични еквиваленти в отчет за паричните потоци	351	644

1.8. Собствен капитал

1.8.1. Основен капитал

Акционер	31.12.2015 г.				31.12.2014 г.			
	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял
Randects CO Кипър	147 000	147 000	147 000	49,14%	147 000	147 000	147 000	49,14%
Приви АД	15 666	15 666	15 666	5,24%	15 666	15 666	15 666	5,24%
ТК Холдинг АД	5 551	5 551	5 551	1,86%	5 551	5 551	5 551	1,86%
Бул Холдинг АД	20	20	20	0,01%	20	20	20	0,01%
ЛГР АД	29 920	29 920	29 920	10,00%				
Рилски Лен АД	33 170	33 170	33 170	11,09%				
Норди АД	32 753	32 753	32 753	10,95%				
ДФ Капман Капитал	2 000	2 000	2 000	0,67%				
ДФ Капман Макс	253	253	253	0,08%				
София Сити Трейд ЕООД	1	1	1	0,00%				
Vonselio Trading LTD					62 673	62 673	62 673	20,95%
Капман АД					34 000	34 000	34 000	11,37%
ДФ ЮГ Маркет Максимум					3 474	3 474	3 474	1,16%
Холдинг КООП ЮГ АД					130	130	130	0,04%
Физически лица	32 786	32 786	32 786	10,96%	30 606	30 606	30 606	10,23%
Общо:	299 120	299 120	299 120	100,00%	299 120	299 120	299 120	100,00%

През отчетния период "Випом" АД пристъпи към изпълнение по залог от 2013 г., учреден от "Вонселио Трейдинг" Ltda., регистрирана в Кипър. Залогът е учреден върху общо 62 673 (шестдесет и две хиляди, шестстотин седемдесет и три) поименни безналични поименни акции от капитала на "Випом" АД. Залогът обезпечава вземания (главница, лихви, разноси, неустойки и др.) на "Випом" АД от "Вонселио Трейдинг" Ltda., произтичащи от Договор за продажба на акции между "Випом" АД и "Вонселио Трейдинг" Ltda. от 2013 г.

На 17.11.2015 г. Випом АД извърши изпълнение по залог от 2013 г., учреден върху общо 62 673 (шестдесет и две хиляди шестстотин седемдесет и три) поименни безналични поименни акции от капитала на ВИПОМ АД. В хода на изпълнението Випом АД прехвърли собствеността върху 62 673 акции и се удовлетвори за вземането си от продажната цена.

1.8.2. Резерви

	Резерв от планове с дефинирани доходи	Общи резерви	Общо резерви
Резерви към 31.12.2013 г.	(4)	7 796	7 792
Преизчислени резерви към 31.12.2013 г.	(4)	7 796	7 792
Увеличения от:	(17)	-	(17)
От планове с дефинирани доходи	(17)		(17)
Резерви към 31.12.2014 г.	(21)	7 796	7 775
Увеличения от:	(2)	-	(2)
Резерв от планове с дефинирани доходи	(2)		(2)
Резерви към 31.12.2015 г.	(23)	7 796	7 773

През текущия период е извършена рекласификация от неразпределена печалба в резерв от планове с дефинирани доходи за по-добро представяне и разбиране на елементите на собствения капитал. Рекласификацията е към 31.12.2013 г. Резервите от планове с дефинирани доходи към 31.12.2015 са в размер на 23 х.лв, съответно към 31.12.2014 г. в размер на 21 х.лв.

1.8.3. Финансов резултат

Финансов резултат	Стойност
Печалба към 31.12.2013 г.	418
Преизчислен остатък към 31.12.2013 г.	418
Увеличения от:	6
Печалба за годината 2014	6
Печалба към 31.12.2014 г.	424
Увеличения от:	50
Печалба за годината 2015	50
Печалба към 31.12.2015 г.	474
Финансов резултат към 31.12.2013 г.	418
Финансов резултат към 31.12.2014 г.	424
Финансов резултат към 31.12.2015 г.	474

1.9. Нетекучи провизии

Вид	31.12.2015 г.	31.12.2014 г.
Провизии за дългосрочни доходи на персонала	119	124
Общо	119	124

1.9.1. Провизии за дългосрочни доходи на персонала.

Вид	31.12.2015 г.	31.12.2014 г.
Сегашна стойност на задължението на 1 януари	124	111
Задължение признато в баланса на 1 януари	124	111
Разход за лихви	4	4
Разход за текущ стаж	19	17
Извършени плащания през периода	(30)	(25)
Акционерска печалба призната през периода	2	17
Сегашна стойност на задължението към 31 декември	119	124
Задължение признато в баланса към 31 декември	119	124

Очакваните плащания във връзка със задълженията за доходи на персонала при пенсиониране са представени в таблицата:

Период	Задължение 31.12.2015г.
1. Краткосрочни (<=12м.)	21
2. Средносрочни (<=3г.)	10
3. Средносрочни (<=5г.)	19
3. Дългосрочни (>5г.)	69
Общо	119

1.10. Нетекущи финансови пасиви

Текущи финансови пасиви	31.12.2015 г.	31.12.2014 г.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност		42
Общо	-	42

1.10.1. Финансови пасиви отчитани по амортизирана стойност - нетекущи

Вид	31.12.2015 г.	31.12.2014 г.
Задължения по получени кредити		42
Общо	-	42

1.10.2. Кредити – нетекущи

Вид	31.12.2015 г.	31.12.2014 г.
Задължения по кредити към финансови предприятия		42
Общо	-	42

1.11. Текущи търговски и други задължения

Вид	31.12.2015 г.	31.12.2014 г.
Задължения към свързани лица извън групата	26	26
Задължения по гаранции и депозити	26	26
Задължения по доставки	121	73
Задължения по получени аванси	96	150
Други текущи задължения	34	38
Задължения по застраховки	2	1
Други задължения	32	37
Общо	277	287

1.12. Данъчни задължения

Вид	31.12.2015 г.	31.12.2014 г.
Данък върху добавената стойност	14	
Корпоративен данък	8	8
Данък върху доходите на физическите лица	3	4
Данък върху разходите	3	5
Други данъци	46	51
Общо	74	68

1.13. Задължения към персонал

Вид	31.12.2015 г.	31.12.2014 г.
Задължение към персонал	1	9
в т.ч. задължения по неизползвани отпуски	1	7
Задължение към социално осигуряване	15	20
в т.ч. задължения по неизползвани отпуски	1	1
Задължение към ключов ръководен персонал - възнаграждения	-	3
Задължение към ключов ръководен персонал - осигуровки	1	
Общо	17	32

2. Отчет за доходите

2.1. Приходи

2.1.1. Приходи от продажби

Вид приход	2015 г.	2014 г.
Продажби на продукция в т.ч.	835	828
Продажби на вътрешен пазар в т.ч. помпи тип	835	828
Серия "Д"	111	176
Серия "М", "МТР", "МП", "МС"	86	67
Серии "Е", "ЕМ", "Е-ISO", "ЧУ"	150	115
Серии "Ш", "КШ"	24	18
Серия "ВП"	8	16
"ВИДА", Ръчни помпи	20	17
Серия "ПВ"	9	27
Серии "КС", "С"	3	3
Серия "КУЛ"	29	18
Серия "ЕГ"	3	109
Серии "ФКС", "ФЕ"		4
Части, двигатели, ремонти	392	258
Продажби на стоки в т.ч.	1 854	2 448
Серии "Д", "ВД", "НАВ"	1 043	1 663
Отливка		147
Рез части	356	478
Серии "МТР", "МП", "МС"	85	104
Серии "Е", "КЕМ"	7	55
Серии "Ш", "КШ"		1
Серия "ВП"	165	
Серия "ВД"	196	
Серия "ФЕ"	2	
Продажби на услуги в т.ч.	2	2
Продажба и ремонт на помпени агрегат	2	2
Други приходи в т.ч.	148	95
Продажби на материали	95	49
Продажби на наеми	51	42
Други	2	4
Общо	2 839	3 373

2.1.2. Финансови приходи

Вид приход	2015 г.	2014 г.
Приходи от лихви в т.ч.	2	5
по депозити	2	5
Положителни курсови разлики		1
Общо	2	6

2.2. Разходи

2.2.1. Използвани суровини, материали и консумативи

Вид разход	2015 г.	2014 г.
Основни материали за производство	889	1 257
Спомагателни материали	52	68
Горивни и смазочни материали	35	52
Резервни части	21	16
Инструменти	12	5
Работно облекло	1	15
Ел. енергия	273	299
Вода	15	12
Офис материали и консумативи	6	6
Купони за безплатна храна	26	30
Общо	1 330	1 760

2.2.2. Разходи за външни услуги

Вид разход	2015 г.	2014 г.
Нает транспорт	18	11
Наеми	46	58
Ремонти	16	17
Реклама	2	3
Съобщителни услуги	19	20
Консултански и други договори	1	
Граждански договори и хонорари	24	25
Застраховки	6	36
Данъци и такси	47	52
Охрана	30	29
Трудова медицина	4	7
Абонаменти	13	16
Такси	16	12
Други разходи за външни услуги	17	19
Общо	259	305

2.2.3. Разходи за амортизации

Вид разход	2015 г.	2014 г.
Разходи за амортизации на производствени	146	162
дълготрайни материални активи	142	162
дълготрайни нематериални активи	4	
Разходи за амортизации на административни	63	65
дълготрайни материални активи	61	60
дълготрайни нематериални активи	2	5
Общо	209	227

2.2.4. Разходи за заплати и осигуровки на персонала

Разходи за:	2015 г.	2014 г.
Разходи за заплати на в т.ч.	1 036	1 139
производствен персонал	640	726
административен персонал	396	413
Разходи за осигуровки на в т.ч.	216	242
производствен персонал	136	159
административен персонал	80	83
в т.ч. разходи на ключов ръководен персонал	74	72
в т.ч. разходи по неизпозвани отпуски	8	
Общо	1 252	1 381

2.2.5. Други разходи

Вид разход	2015 г.	2014 г.
Разходи за командировки	16	12
Разходи представителни	5	6
Непризнат данъчен кредит	2	2
Разходи за глоби и неустойки	7	1
Разходи за алтернативни данъци	4	4
Разходи за дарения		1
Разходи по изпълнителни дела	8	5
Разходи без документ	5	5
Други разходи		1
Общо	47	37

2.2.6. Корективни суми

Вид разход	2015 г.	2014 г.
Балансова стойност на продадени активи /нето/	65	28
Балансова стойност на продадени активи	65	28
Изменение на запасите от продукция /нето/	(401)	(380)
Изменение на запасите от продукция	(401)	(380)
Общо	(336)	(352)

2.2.7. Финансови разходи

Вид разход	2015 г.	2014 г.
Разходи за лихви в т.ч.	5	6
по заеми от финансови предприятия	1	6
други	4	
Отрицателни курсови разлики	4	5
Други финансови разходи	14	15
Общо	23	26

2.2.8. Резултат от освобождаване от нетекущи активи

Вид разход	2015 г.	2014 г.
Резултат от освобождаване от имоти, машини, съоръжения	-	9
Балансова стойност на отписани активи		5
Приходи от освобождаване от активи		14
Общо	-	9

“ВИПОМ” АД ВИДИН
 ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2015 г.

2.2.9 Разход за данъци

Основните компоненти на разхода за данък върху доходите за годините, приключващи на 31 декември 2015 г. и 2014 г., включват:

	2015	2014
Отчет за доходите	<i>х/в.</i>	<i>х/в.</i>
Разход за текущ данък върху доходите	(10)	(7)
Отсрочен данък, свързан с възникването и обратното проявление на временни разлики	3	9
(Разход за)/ Приход от данък върху доходите, отчетен в печалбата или загубата за годината	(7)	2
Друг всеобхватен доход	2015	2014
	<i>лв.</i>	<i>лв.</i>
Равнението между данъка върху доходите и счетоводната печалба преди данъци, умножена по законовата данъчна ставка за Дружеството за годините, приключващи на 31 декември 2015 г. и 2014 г., е както следва:	2015	2014
	<i>лв.</i>	<i>лв.</i>
Печалба/ (загуба) преди данъци	57	5
Разход за данък върху доходите по приложимата данъчна ставка от 10% (2014 г.: 10%)	(6)	
Ефект от непризнати (разходи)/ приходи	(1)	(1)
Разход за данък върху доходите при ефективна данъчна ставка	(7)	(1)
Ефективна данъчна ставка	11,43%	4,60%

Съгласно действащото законодателство печалбите се облагат с корпоративен данък в размер 10%. За изчисляване размера на отсрочените данъци е ползвана ставка 10%, която се очаква да е валидна при обратното проявление.

3. Отчет за всеобхватния доход

3.1 Данъчен ефект на компонентите на Друг всеобхватен доход

Компоненти на друг всеобхватен доход	31 декември 2015 г.			31 декември 2014 г.		
	Стойност преди данък	Икономия от / (Разход за) данък	Стойност нетно от данък	Стойност преди данък	Икономия от / (Разход за) данък	Стойност нетно от данък
Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани към печалбата или загубата						
Акционерски печалби и загуби	(23)	(2)	(25)	(21)	(2)	(23)
Друг всеобхватен доход	(23)	(2)	(25)	(21)	(2)	(23)

ДРУГИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

1. Свързани лица и сделки със свързани лица

Дружеството оповестява следните свързани лица:

Свързани лица притежаващи над 5% от акциите на дружеството са:

Randekts CO Ltd – 49.14%.

Рилски Лен АД – 11.09%

Норди АД – 10.95%

ЛГР АД – 10.00%

Приви АД – 5.24%

Свързани лица участващи в управлението:

Председател:

Гошо Цанков Георгиев

Членове

Красимир Андреев Кръстев

Иван Петров Ревалски

Дружеството оповестява следните сделки и сазда със свързани лица:

Доходи на ключов ръководен персонал

Начислените доходи на ключовия управленски персонал за 2015 г. са в размер на 74 х.лв.

Нетна печалба на акция

Бр. Акции / Дни		Нетна печалба на акция	
2015 г.	2014 г.	2015 г.	2014 г.
299 120	299 120	0,17	0,02

2 Управление на капитала

Вид	31.12.2015 г.	31.12.2014 г.
Намален с: паричните средства и парични еквиваленти	(351)	(644)
Нетен дългов капитал	(351)	(644)
Общо собствен капитал	8 546	8 498
Общо капитал	8 195	7 854
Съотношение на задлъжнялост	(0,04)	(0,08)

С управлението на капитала дружеството цели да създава и поддържа възможности, то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите и стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитал.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала си. Дружеството използва различни източници за финансиране на своята дейност като това са както собствени така и заемни средства от банки и свързани лица.

3. Финансови рискове

В хода на обичайната си дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: валутен риск, кредитен риск и ликвиден риск. Затова общото управление на риска е фокусирано върху минимизирането на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на услугите, предоставяни от дружеството, да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Политиката на предприятието за цялостно управление на рисковете е съсредоточена и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат.

“ВИПОМ” АД ВИДИН
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2015 г.

По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложено дружеството при осъществяване на неговата дейност, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Кредитен риск

При осъществяване на своята дейност дружеството е изложено на кредитен риск, който е свързан с риска някой от контрагентите му да не бъде в състояние да изплати изцяло и в обичайно предвидените срокове задълженията си към него.

Финансовите активи на дружеството са концентрирани в три групи: парични средства и вземания от клиенти, финансови активи – предоставени заеми, вземания по финансов лизинг.

Паричните средства в дружеството и разплащателните операции са съсредоточени в „ИА” БАНК АД. Ръководството счита, че не е налице риск, доколкото обслужваните банки са със стабилна ликвидност.

31.12.2015 г.	С ненастъпна падеж		Общо
	обезпечени	не обезпечени	
Текущи активи	-	2 067	2 067
Текущи търговски и други вземания		2 067	2 067
Общо финансови активи	-	2 067	2 067

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. То провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства и добра способност за финансиране на стопанската си дейност. Текущо матуритетът и своевременното осъществяване на плащанията се следи от финансово-счетоводния отдел, като се поддържа необходимата информация за наличните парични средства и предстоящите плащания.

31.12.2015 г.	на виждане	до 1 м.	1-2 г.	Общо
Текущи активи	351	401	1 666	2 418
Текущи търговски и други вземания		401	1 666	2 067
Парични средства и парични еквиваленти	351			351
Текущи пасиви	-	155	-	155
Текущи търговски и други задължения		155		155
Нетен ликвиден дисбаланс - краткосрочен	351	246	1 666	2 263
Кумулативен ликвиден дисбаланс - краткосрочен	351	597	2 263	2 263
Общо финансови активи	351	401	1 666	2 418
Общо финансови пасиви	-	155	-	155
Общо Нетен ликвиден дисбаланс	351	246	1 666	2 263
Общо Кумулативен ликвиден дисбаланс	351	597	2 263	2 263

Пазарен риск

Лихвен риск- лихвен риск на справедливата стойност, произтичащ от варирането на стойностите на финансови инструменти поради промени в пазарните лихвени проценти.

31.12.2015 г.	безлихвени	с фиксиран лихвен %	Общо
Текущи активи	2 184	234	2 418
Текущи търговски и други вземания	2 067		2 067
Парични средства и парични еквиваленти	117	234	351
Текущи пасиви	155	-	155
Текущи търговски и други задължения	155		155
Издаване на краткосрочен риск	2 029	234	2 263
Общо финансови активи	2 184	234	2 418
Общо финансови пасиви	155	-	155
Общо издаване на лихвен риск	2 029	234	2 263

Валутен риск - валутен риск, произтичащ от варирането на стойностите на финансовите инструменти поради промени на валутните курсове.

31.12.2015 г.	в USD	в EUR	в BGN	Общо
Текущи активи	4	2 048	366	2 418
Текущи търговски и други вземания		1 952	115	2 067
Парични средства и парични еквиваленти	4	96	251	351
Текущи пасиви	-	116	39	155
Текущи търговски и други задължения		116	39	155
Издаване на краткосрочен риск	4	1 932	327	2 263
Общо финансови активи	4	2 048	366	2 418
Общо финансови пасиви	-	116	39	155
Общо издаване на валутен риск	4	1 932	327	2 263

4. Корекция на грешки

През текущия период не са извършвани корекции на грешки.

5. Ключови приблизителни оценки и преценки на ръководството с висока несигурност

В настоящия финансов отчет при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите ръководството е направило някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки. Всички те са направени на основата на най-добрата преценка и информация, с която е разполагало ръководството към края на отчетния период. Действителните резултати биха могли да се различават от представените в настоящия финансов отчет.

5.1. Обезценка на материални запаси

Към края на отчетния период ръководството прави преглед на наличните материални запаси – материали, продукция, стоки, за да установи дали има такива, на които нетната реализуема стойност е по-ниска от балансовата им стойност. При преглед към 31.12.2015 г. не са установени индикации за обезценка на материални запаси. Признатите обезценки в предходни периоди са в размер 581 х.лв., съответно за материали – 341 х.лв. и продукция - 240 х.лв.

5.2. Обезценка на вземания

Към края на всеки отчетен период ръководството извършва преглед на приблизителна оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания.

Обезценка на търговски вземания се формира, когато са налице обективни доказателства, че дружеството няма да може да събере цялата сума по тях съгласно оригиналните условия на вземанията. За такива доказателства ръководството приема: установяването на значителни финансови затруднения на длъжника по вземането, вероятност длъжникът да влезе в процедура на несъстоятелност или друга финансова реорганизация.

За дружеството е определен обичаен период от 60 дни, за който не начислява лихви на контрагентите. За част от клиентите, с които дружеството поддържа дългосрочно търговско сътрудничество се допуска по-дълъг период до 120 дни. След изтичане на обичайният или конкретно договорен период, ръководството прави преглед на цялата експозиция на клиента и преценява наличието на условия за обезценка. Тези обстоятелства се вземат под внимание от ръководството, когато се определя и класифицира дадено вземане за обезценка. Стойността на обезценката е разликата между балансовата стойност на даденото вземане и сегашната стойност на прогнозираните бъдещи парични потоци, дисконтирани по оригинален ефективен лихвен процент. Всички съмнителни вземания, които не са събрани в продължение на повече от една година се третираат като несъбираеми и се обезценяват, доколкото се преценява, че съществува висока несигурност за тяхното събиране в бъдеще.

Към края на отчетния период не са установени индикации за обезценка на вземания.

Към 31 декември матуриретът на вземанията от клиенти е както следва:

5.3. Обезценка на имоти, машини, съоръжения и оборудване

Към 31.12.2015 г. не е извършена обезценка на имоти, машини, съоръжения и оборудване.

5.4. Актуерски оценки

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на сертифицирани актуери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор, които предположения са преценени от ръководството като разумни и уместни за дружеството.

Основните предположения, използвани при определяне на задълженията за доходи на персонала при пенсиониране са посочени по-долу:

	2014	2015
Норма на дисконтиране	3,50%	3,00%
Текучество на персонала	NORMDIST(t; 12; 4; 1) NORMDIST(t; 12; 4; 1)	
Бъдещо увеличение на възнаграждението*	5,00%	5,00%

* -1 - време до пенсия, в години.

В таблицата по-долу е представен анализ на чувствителността спрямо значителните предположения към 31.12.2015 г, изчислен на база на метод, който екстраполира ефекта върху задълженията за доходи на персонала при пенсиониране, при разумна промяна в основните предположения към края на отчетния период.

Значителни предположения	Изменение	Ефект	Ефект, %
Норма на дисконтиране	0,50%	-3 395,00	-2,85%
Норма на дисконтиране	-0,50%	3 558,00	2,98%
Текучество на персонал, год	-1	7 126,00	5,97%
Текучество на персонал, год	1	-7 836,00	-6,57%
Възнаграждение	1,00%	4 684,00	3,93%
Възнаграждение	-1,00%	-4 684,00	-3,93%
Промяна на очакваната продължителност на живот в години	-1	-825,00	-0,69%
Промяна на очакваната продължителност на живот в години	1	736,00	0,62%

Средната продължителност на задължението за доходи на персонала при пенсиониране/Weighted average duration (years)

Очакван плащания за следващите 12 месеца/Expected payments < 12 months

11,88
20 880,57

6. Условни активи и пасиви

Заведени съдебни дела от и срещу дружеството

<u>Искове, по които дружеството е ищещ:</u>	<u>Приблизително вземане:</u>
1. Изп.дело №1296/2006 г. за 6 500 лева срещу Леночка Иванова Вълчева	Финансов интерес 9 368 лева. Процент вероятност за изход от делото в полза на дружеството 100%.
2. Изп.дело №1297/2006 г. за 9 887 лева срещу Любомир Иванов Вълчев	Финансов интерес 10 735 лева. Процент вероятност за изход от делото в полза на дружеството 100%.
3. Гр.дело №468/2009 г. по описа на САС за 14315.09 лева срещу Ивайло Софрониев Стоянов, образувано е изпълнително дело №2151/2011 г на ДСИ при ВРС.	Финансов интерес 14 315.09 лева. Процент вероятност за изхода на делото в полза на дружеството 100%. По делото са постъпили частично суми .
4. Гр.дело №466/2009 г. по описа на САС за 18 815 лева срещу Ивайло Софрониев Стоянов. Образувано дело пред Върховен касационен съд под №505/2012 г.на 3-то гражданско отделение,и е насрочено за 13.02.2013 година. Върнато за ново разглеждане в САС №1384/2013г., чака решение.	Финансов интерес 18 815 лева. Процент вероятност за изхода на делото в полза на дружеството 100%.
5. Гр.дело №152/2009 г. по описа на САС за 9114,00 лева срещу Ивайло Софрониев Стоянов е образувано изпълнително дело №2151/2011 на ДСИ при ВРС.	Финансов интерес 9 114 лева. Процент вероятност за изхода на делото в полза на дружеството 100%. По делото са постъпили частично суми .
8. Адм. дело№515/2015година на Административен съд Видин срещу акт за прекратяване на НЕАК-София заведено от дружеството срещу решение на ТЕАК –София за признаване професионално заболяване на Борислав Лозанов Йорданов. Уважена жалбата, върната преписка за произнасяне на нашата жалба.	Финансов интерес 0 лева .Процент вероятност за изхода в полза на дружеството-100%

<u>Искове, по които дружеството е ответник:</u>	<u>Приблизително задължение:</u>
1. Гр.дело №1858/2015 година на ВРС срещу дружеството заведено от Борислав Лозанов Йорданов претендира разлика между пенсия и трудово възнаграждение по чл.200 от КТ. Делото е спряно.	Финансов интерес 1233,74 лева .Процент вероятност за изхода от делото в полза на дружеството 50%
2. Гр.дело №1863/2015година на ВРС срещу дружеството заведено от Борислав Лозанов Йорданов претендира разходи за лекарства на ХАР. Делото е висящо .	Финансов интерес 2000 лева .Процент вероятността за изхода от делото в полза на дружеството 50%

Поради несъществения размер на сумите предмет на исковете, по които дружеството е ответник не са начислявани провизии, независимо от вероятния изход от тях.

Предоставени гаранции и обезпечения на трети лица

По договори за инвестиционни кредити и кредитна линия, дружеството учредява следните обезпечения:

Условни пасиви		
Договор/контрагент	Учредена гаранция, обезпечение в полза на контрагент	Сума на обезпечението х.лв.
Кредитна линия - 6-012/28.02.2006 г. - Интернешънъл Асет Банк АД	на административна сграда „Металик”, находяща се в гр. Видин – Западна Складова зона, с балансова стойност 75 х.л	400 000

Условни активи

Дружеството няма поети други условни ангажименти извън оповестените.

7. Събития след края на отчетния период

Между датата на отчета и датата на одобрението му за публикуване не са възникнали събития, които изискват корекции или оповестяване.

8. Действащо предприятие

Ръководството на дружеството счита, че предприятието е действащо и ще остане действащо, няма планове и намерения за преустановяване на дейността.

9. Дружеството е сключило договор със Специализирано одиторско предприятие „ЕЙЧ ЕЛ БИ БЪЛГАРИЯ” ООД за независим финансов одит в съответствие със ЗНФО и Международните одиторски стандарти на годишният финансов отчет. Договорът възлиза на стойност 8 х.лв.

Оповестяване съгласно законови изисквания

10. Финансови показатели и коефициенти

Показатели	2015 г.	2014 г.	Разлика	
	Стойност	Стойност	Стойност	%
Дълготрайни активи /общо/	3 349	3 534	(185)	-5%
Краткотрайни активи в т.ч.	5 684	5 517	167	3%
Материални запаси	3 262	2 844	418	15%
Краткосрочни вземания	2 071	2 029	42	2%
Парични средства	351	644	(293)	-45%
Обща сума на активите	9 033	9 051	(18)	0%
Собствен капитал	8 546	8 498	48	1%
Финансов резултат	50	6	44	733%
Дългострочни пасиви	119	124	(5)	-4%
Краткосрочни пасиви	368	429	(61)	-14%
Обща сума на пасивите	487	553	(66)	-12%
Приходи общо	2 841	3 379	(538)	-16%
Приходи от продажби	2 839	3 373	(534)	-16%
Разходи общо	2 784	3 384	(600)	-18%

“ВИПОМ” АД ВИДИН
 ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2015 г.

Коефициенти	2015 г.	2014 г.	Разлика	
	Стойност	Стойност	Стойност	%
Рентабилност:				
На собствения капитал	0,01	0,00	0,01	729%
На активите	0,01	0,00	0,00	735%
На пасивите	0,10	0,01	0,09	846%
На приходите от продажби	0,02	0,00	0,02	890%
Ефективност:				
На разходите	1,02	1,00	0,02	2%
На приходите	0,98	1,00	(0,02)	-2%
Ликвидност:				
Обща ликвидност	15,45	12,86	2,59	20%
Бърза ликвидност	6,58	6,23	0,35	6%
Незабавна ликвидност	0,95	1,50	(0,55)	-36%
Абсолютна ликвидност	0,95	1,50	(0,55)	-36%
Финансова автономност:				
Финансова автономност	17,55	15,37	2,18	14%
Задлъжнялост	0,06	0,07	(0,01)	-12%